

ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΟΤ 561

ΣΧΕΔΙΟ
DRAFTΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ
HELLENIC STANDARD

Ορολογική εργασία και επιστήμη της ορολογίας - Λεξιλόγιο

Terminology work and terminology science - Vocabulary (ISO 1087:2019, MOD)

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Το παρόν αποτελεί σχέδιο ελληνικού προτύπου για δημόσια κρίση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν σχόλια μέχρι την 20η Ιανουαρίου 2025. Για τη διευκόλυνση της υποβολής σχολίων επισυνάπτεται έντυπο υποβολής παρατηρήσεων.

Οι ενδεχόμενες παρατηρήσεις, αξιολόγηση ή/και προτάσεις βελτίωσης υποβάλλονται στην ηλ. διεύθυνση dtenq@elot.gr ή στη διεύθυνση ΕΛΟΤ, ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΟΥ 50, 121 33 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΑΤΤΙΚΗΣ.

Κλάση τιμολόγησης: xxx

Εθνικός Πρόλογος

Το παρόν σχέδιο Ελληνικού Προτύπου ΣΕΠ ΕΛΟΤ 561:2024 αποτελεί την Ελληνική έκδοση του ισχύοντος Διεθνούς Προτύπου ISO 1087:2019 “Terminology work and terminology science — Vocabulary”, τροποποιημένου έτσι ώστε να καλύπτει και την ελληνική γλώσσα, και περιλαμβάνει, στα ελληνικά, όρους και ορισμούς των βασικών εννοιών της ορολογικής εργασίας καθώς και τις αντιστοιχίες των όρων στις γλώσσες ελληνική, αγγλική και γαλλική.

Το παρόν Πρότυπο ΕΛΟΤ αντικαθιστά το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 561-1:2006 «Ορολογική εργασία - Λεξιλόγιο - Μέρος 1: Θεωρία και εφαρμογή».το οποίο είχε αποδώσει στην ελληνική γλώσσα το Διεθνές Πρότυπο ISO 1087-1:2000 Terminology work - Vocabulary - Part 1: Theory and application.

Το παρόν Πρότυπο επιμελήθηκε η Τεχνική Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ21 «Ορολογία – Γλωσσικοί πόροι» τη γραμματεία της οποίας έχει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας.

Τα αναφερόμενα στις τυποποιητικές παραπομπές ευρωπαϊκά, διεθνή και εθνικά Πρότυπα διατίθενται από τον ΕΛΟΤ.

© ΕΛΟΤ 2024

Όλα τα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί. Εκτός αν καθορίζεται διαφορετικά, κανένα μέρος αυτού του Προτύπου δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί ή χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό ή μηχανικό, περιλαμβανομένων φωτοαντιγράφησης και μικροφίλμ, δίχως γραπτή άδεια από τον εκδότη.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
1 Αντικείμενο – Πεδίο εφαρμογής	7
2 Τυποποιητικές παραπομπές	7
3 Όροι και ορισμοί εννοιών	7
3.1 Πραγματικότητα και γλώσσα.....	7
3.2 Έννοιες.....	9
3.3 Ορισμοί.....	14
3.4 Κατασημάνσεις.....	15
3.5 Δραστηριότητες της ορολογικής εργασίας.....	22
3.6 Ορολογικά δεδομένα.....	23
3.7 Ορολογικοί πόροι.....	24
3.8 Επεξεργασία φυσικής γλώσσας.....	26
Παράρτημα Α (πληροφοριακό) Εννοιολογικά διαγράμματα και μοντέλα εννοιών	28
Παράρτημα Β (πληροφοριακό) Ελληνοαγγλογαλλικό ορολόγιο και ευρετήριο	43
Παράρτημα Γ (πληροφοριακό) Αγγλοελληνογαλλικό ορολόγιο και ευρετήριο	48
Παράρτημα Δ (πληροφοριακό) Γαλλοελληνοαγγλικό ορολόγιο και ευρετήριο	54
Παράρτημα Ε (πληροφοριακό) Κωδικαριθμικό ευρετήριο των όρων των εννοιών που ορίζονται στο Πρότυπο	60
Βιβλιογραφία	65

Εισαγωγή

Ο κύριος σκοπός του παρόντος Ελληνικού Προτύπου είναι να παράσχει μια συστηματική περιγραφή των εννοιών που σχετίζονται με την ορολογική εργασία και την επιστήμη της ορολογίας και να διασαφηνίσει τη χρήση των όρων αυτού του πεδίου. Το Πρότυπο απευθύνεται σε κάθε άτομο που ασχολείται με την ορολογική εργασία. Ιδιαίτερα στην ομάδα-στόχο του περιλαμβάνονται τυποποιητές/τυποποιήτριες, ορολόγοι, άλλα άτομα που ασχολούνται με την ορολογική εργασία, χρήστες/χρήστριες της ορολογίας καθώς επίσης ερευνητές/ερευνήτριες και επαγγελματίες που ασχολούνται με την επιστήμη της ορολογίας και/ή με την επεξεργασία φυσικής γλώσσας.

Τα ορολογικά λήμματα αυτού του Προτύπου παραθέτονται με συστηματική διάταξη κάτω από γενικές επικεφαλίδες.

Η κατάστρωση ακολουθεί τις κατευθύνσεις που δίνονται στο ISO 10241-1. Έτσι, τα στοιχεία κάθε λήμματος εμφανίζονται με την ακόλουθη σειρά:

- αριθμός λήμματος
- προτιμώμενος/-οι όρος/-οι
- δεκτός/-οί όρος/-οι
- συντομομορφή/-ές
- ορισμός
- παράδειγμα/-ατα
- σημείωση/-εις

Τα ορολογικά λήμματα έχουν μορφοτυπηθεί σύμφωνα με το ISO 10241-1, που ορίζει τους τρέχοντες κανόνες του ISO για την παρουσίαση των προτύπων ορολογίας. Ειδικότερα, στα παραδείγματα και στις σημειώσεις του παρόντος Προτύπου, οι όροι (συμπεριλαμβανομένων και των ονομασιών) και τα κύρια ονόματα τοποθετούνται μέσα σε διπλά εισαγωγικά («...»), ενώ τα αντικείμενα, οι έννοιες, οι ιδιότητες, τα χαρακτηριστικά και οι τύποι χαρακτηριστικού τοποθετούνται μέσα σε μονά εισαγωγικά ('...'). Αυτή η σήμανση έχει σκοπό να διευκολύνει τη διάκριση των αναφορών στις τρεις ορολογικές στάθμες από το υπόλοιπο κείμενο, σε όλη την έκταση του Προτύπου.

Η παρούσα 2^η έκδοση του ΕΛΟΤ 561 βασίζεται στην αναθεωρημένη έκδοση του ISO 1087:2019 και έχει εκπονηθεί σύμφωνα με τις αρχές και μεθόδους της ορολογικής εργασίας που περιγράφονται στο ISO 704:2009 (νέα έκδοση του οποίου είναι το ISO 704:2022, ενώ αντίστοιχο ελληνικό πρότυπο είναι το ΕΛΟΤ 402:2010, που βασίζεται στην έκδοση ISO 704:2000).

Το αλφαβητικό ευρετήριο περιλαμβάνει τους προτιμώμενους και τους δεκτούς όρους.

Το Παράρτημα Α περιλαμβάνει εννοιολογικά διαγράμματα και μοντέλα εννοιών τα οποία παριστάνουν τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών που περιγράφονται στα διάφορα λήμματα του κεφαλαίου 3.

Τα Παραρτήματα Β, Γ, Δ, τα οποία προστέθηκαν στην παρούσα ελληνική έκδοση, είναι τρίγλωσσα ορολόγια-ευρετήρια, αλφαβητικά ως προς τον ελληνικό, αγγλικό και γαλλικό

όρο, αντίστοιχα. Το Παράρτημα Ε είναι κωδικαριθμικό ευρετήριο των ορολογικών λημμάτων του Προτύπου.

Ας σημειωθεί ότι, όπως η αγγλική και η γαλλική εκδοχή του Διεθνούς Προτύπου έχουν τα περισσότερα παραδείγματά τους από την αγγλική και γαλλική γλώσσα, αντίστοιχα, η παρούσα ελληνική εκδοχή έχει παραδείγματα από την ελληνική γλώσσα.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΡΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΡΙΣΗΣ

Ορολογική εργασία και επιστήμη της ορολογίας – Λεξιλόγιο

1 Αντικείμενο – Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Ελληνικό Πρότυπο καθιερώνει βασικούς όρους και ορισμούς εννοιών για την ορολογική εργασία και την επιστήμη της ορολογίας. Δεν περιλαμβάνει όρους και ορισμούς είδους στις πληροφορικές εφαρμογές που χρησιμοποιούνται στην ορολογική εργασία.

2 Τυποποιητικές παραπομπές

Δεν υπάρχουν τυποποιητικές παραπομπές στο παρόν Πρότυπο.

3 Όροι και ορισμοί εννοιών

Ο ISO και η IEC διατηρούν τις ακόλουθες βάσεις ορολογικών δεδομένων για χρήση στην τυποποίηση:

— ISO Online browsing platform: διαθέσιμη στη διεύθυνση <https://www.iso.org/obp/ui/>

— IEC Electropedia: διαθέσιμη στη διεύθυνση <http://www.electropedia.org/>

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω βάσεις ορολογικών δεδομένων περιέχουν όρους που χρησιμοποιούνται στα Διεθνή Πρότυπα, κυρίως στην αγγλική γλώσσα, ενίοτε στη γαλλική, γερμανική και ρωσική.

3.1 Πραγματικότητα και γλώσσα

3.1.1

αντικείμενο

κάθε τι αντιληπτό μέσω των αισθήσεων ή συλληπτό μέσω του νου

Σημείωση 1: Τα αντικείμενα μπορούν να είναι υλικά (π.χ. 'μηχανή', 'φύλλο χαρτί', 'διαμάντι'), άυλα (π.χ. 'λόγος μετατροπής', 'σχέδιο έργου') ή φανταστικά (π.χ. 'μονόκερος', 'επιστημονική υπόθεση').

3.1.2

πλάτος έκταση

το σύνολο όλων¹ των αντικειμένων (3.1.1) στα οποία αντιστοιχεί μια έννοια (3.2.7)

¹ Με τον όρο **σύνολο** σε όλη την έκταση του παρόντος εννοούμε: **συλλογή, ομάδα, μαθηματικό σύνολο**. Θα αποφύγουμε τη χρήση της λέξης με τη σημασία «ολότητα», «όλα», χρησιμοποιώντας για εκείνες τις περιπτώσεις τον όρο «**το σύνολο όλων**».

3.1.3

ιδιότητα

γνώρισμα ενός αντικειμένου (3.1.1)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Το ότι 'είναι από ξύλο' ως ιδιότητα ενός δεδομένου 'τραπεζιού'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Το ότι 'ανήκει στο πρόσωπο Α' ως ιδιότητα ενός δεδομένου 'κατοικιδίου'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3 Το ότι 'έχει διατυπωθεί από τον Αϊνστάιν' ως ιδιότητα της εξίσωσης $E = mc^2$.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 4 Το ότι 'είναι συμπονετικό' ως ιδιότητα δεδομένου 'προσώπου'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 5 Το ότι 'έχει δεδομένο καλώδιο' ως ιδιότητα δεδομένου 'ποντικού υπολογιστή'.

Σημείωση 1: Ένα ή περισσότερα αντικείμενα μπορούν να έχουν την ίδια ιδιότητα.

3.1.4

θεματικό πεδίο

τομέας

πεδίο ειδικής γνώσης

Σημείωση 1: Τα σύνορα ενός θεματικού πεδίου και η λεπτομερειακότητά του καθορίζονται σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

3.1.5

θέμα

περιοχή ενδιαφέροντος ή εμπειρογνώσεως

3.1.6

γλώσσα

σύστημα ήχων, χαρακτήρων, συμβόλων (3.4.5) που χρησιμοποιούνται για επικοινωνία

3.1.7

φυσική γλώσσα

γλώσσα (3.1.6) που είναι ή ήταν σε ενεργό χρήση σε μια κοινότητα ανθρώπων και οι κανόνες της οποίας παράγονται κυρίως από τη χρήση

3.1.8

γενική γλώσσα

φυσική γλώσσα (3.1.7) που χαρακτηρίζεται από τη χρήση γλωσσικών μέσων έκφρασης ανεξάρτητων από συγκεκριμένο θεματικό πεδίο (3.1.4)

3.1.9

ειδική γλώσσα

φυσική γλώσσα (3.1.7) που χρησιμοποιείται στην επικοινωνία μεταξύ των ειδικών ενός θεματικού πεδίου (3.1.4) και χαρακτηρίζεται από τη χρήση ειδίων γλωσσικών μέσων έκφρασης

Σημείωση 1: Τα είδια γλωσσικά μέσα έκφρασης περιλαμβάνουν πάντοτε **ορολόγιο** (3.1.11) και φρασεολόγιο είδια ως προς το θεματικό πεδίο και μπορούν, ακόμα, να καλύπτουν υφολογικά ή συντακτικά γνωρίσματα.

3.1.10

τυπική γλώσσα

γλώσσα (3.1.6) της οποίας οι κανόνες είναι σαφώς καθορισμένοι πριν από τη χρήση της

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Γλώσσα οντολογίας ιστού / Web Ontology Language (OWL).

Σημείωση 1: Σκοπός της τυπικής γλώσσας είναι να εξασφαλίζει ακριβή επικοινωνία της πληροφορίας.

3.1.11

ορολόγιο

ορολογία

σύνολο *κατασημάτων* (3.4.1) και *εννοιών* (3.2.7) που ανήκουν σε ένα *θεματικό πεδίο* (3.1.4) ή *θέμα* (3.1.5)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ορολόγιο των Τηλεπικοινωνιών.

3.1.12

Ορολογία

επιστήμη της ορολογίας

επιστήμη που μελετά *ορολόγια* (3.1.11), *επόψεις της ορολογικής εργασίας* (3.5.1), τους παραγόμενους *ορολογικούς πόρους* (3.7.1) και τα *ορολογικά δεδομένα* (3.6.1)

Σημείωση 1: Για τον όρο συνιστάται η γραφή με κεφαλαίο Ο για να αποφεύγεται η σύγχυση με τον όρο 3.1.11.

3.2 Έννοιες

3.2.1

χαρακτηριστικό

νοητική αφαίρεση μιας ιδιότητας (3.1.3)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Το 'έχει καλώδιο για να συνδέεται με υπολογιστή' ως χαρακτηριστικό της έννοιας 'ποντίκι με καλώδιο'.

Σημείωση 1: Τα χαρακτηριστικά χρησιμοποιούνται για την περιγραφή των *εννοιών* (3.2.7).

3.2.2

τύπος χαρακτηριστικού

κατηγορία *χαρακτηριστικών* (3.2.1) που ομαδοποιούνται για τους σκοπούς της ορολογικής ανάλυσης

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Για την έννοια (3.2.7) 'σήμα ασφαλείας' σύμφωνα με το ISO 3864-1:2011, 3.12, το 'γεωμετρικό σχήμα' είναι τύπος χαρακτηριστικού που περιλαμβάνει χαρακτηριστικά (3.2.1) όπως 'κύκλος' και 'τετράγωνο'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Για την έννοια (3.2.7) 'ποντίκι υπολογιστή', η 'σύνδεση με υπολογιστή' είναι τύπος χαρακτηριστικού που περιλαμβάνει χαρακτηριστικά (3.2.1) όπως 'έχει καλώδιο' και 'χρησιμοποιεί ασυρματική τεχνολογία'.

3.2.3

ουσιώδες χαρακτηριστικό

χαρακτηριστικό (3.2.1) που είναι απαραίτητο για την κατανόηση μιας *έννοιας* (3.2.7)

3.2.4

επουσιώδες χαρακτηριστικό

χαρακτηριστικό (3.2.1) μιας *έννοιας* (3.2.7) που δεν είναι απαραίτητο για την κατανόηση της έννοιας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Για τον ορισμό της έννοιας (3.2.7) 'φωτεινός σηματοδότης της τροχαίας', το χρώμα 'κόκκινο', 'πράσινο' ή 'πορτοκαλί' είναι ουσιώδες χαρακτηριστικό (3.2.3), ενώ για τον ορισμό της έννοιας 'ποντίκι υπολογιστή', το χρώμα (π.χ. 'μαύρο', 'μπλε' ή 'κόκκινο') είναι επουσιώδες χαρακτηριστικό.

3.2.5

διακριτικό χαρακτηριστικό

ουσιώδες χαρακτηριστικό (3.2.3) που χρησιμοποιείται για να διακρίνεται μια *έννοια* (3.2.7) από άλλες έννοιες που σχετίζονται με αυτήν

Σημείωση 1: Το διακριτικό χαρακτηριστικό 'στήριγμα για την πλάτη' ('ερείσινωτον') μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διακριθούν οι έννοιες (3.2.7) 'σκαμνί' και 'καρέκλα'.

3.2.6

βάθος

ένταση

σύνολο *χαρακτηριστικών* (3.2.1) που συναποτελούν μια *έννοια* (3.2.7)

3.2.7

έννοια

μονάδα γνώσης που δημιουργείται από έναν μοναδικό συνδυασμό *χαρακτηριστικών* (3.2.1)

Σημείωση 1: Οι έννοιες δεν συνδέονται κατ' ανάγκην με συγκεκριμένες *φυσικές γλώσσες* (3.1.7). Επηρεάζονται, όμως, από το κοινωνικό ή πολιτισμικό πλαίσιο το οποίο οδηγεί συχνά σε διαφορετικές κατηγοριοποιήσεις.

Σημείωση 2: Αυτή είναι η έννοια 'έννοια' όπως χρησιμοποιείται και κατασημαίνεται με τον όρο «έννοια» στην ορολογική εργασία (3.5.1). Αντίθετα, στη γλωσσολογία με τον όρο «έννοια» κατασημαίνεται η έννοια 'περιεχόμενο' ή 'νόημα' (π.χ. ενός κειμένου).

3.2.8

ατομική έννοια

έννοια (3.2.7) που αντιστοιχεί σε ένα και μόνο *αντικείμενο* (3.1.1)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 'Κρόνος', 'Λευκός Πύργος', 'Σελήνη' 'σειριακός αριθμός FRHR603928', 'Νόμπελ φυσικής 2016'.

Σημείωση 1: Οι ατομικές έννοιες παριστάνονται με κύρια ονόματα (3.4.4).

3.2.9

γενική έννοια

έννοια (3.2.7) που αντιστοιχεί σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό *αντικειμένων* (3.1.1) τα οποία αποτελούν ομάδα λόγω κοινών *ιδιοτήτων* (3.1.3)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 'πλανήτης', 'πύργος', 'σειριακός αριθμός', 'Νόμπελ φυσικής'.

Σημείωση 1: Είναι ουσιώδες για μια γενική έννοια το ότι με αυτήν μπορούν να αντιστοιχιστούν περισσότερα από 1 αντιληπτά ή συλληπτά αντικείμενα. Για παράδειγμα, η έννοια 'διαστημόπλοιο' ήταν γενική έννοια πριν υπάρξει ένα τέτοιο υλικό αντικείμενο, όταν υπήρχε μόνο 1, αλλά και αργότερα όταν υπήρξαν περισσότερα.

3.2.10

πεδίο εννοιών

αδόμητο σύνολο *εννοιών* (3.2.7) που ανήκουν στο ίδιο *θεματικό πεδίο* (3.1.4) ή *θέμα* (3.1.5)

3.2.11

σχέση εννοιών

σχέση μεταξύ *εννοιών* (3.2.7)

3.2.12

ιεραρχική σχέση

ιεραρχική σχέση εννοιών

ειδογονική σχέση (3.2.13) ή μεριστική σχέση (3.2.14)

Σημείωση 1: Στην ιεραρχική σχέση μεταξύ δύο εννοιών η μία έννοια εμφανίζεται σε υψηλότερη ιεραρχική στάθμη και η άλλη σε χαμηλότερη.

3.2.13

ειδογονική σχέση ειδογονική σχέση εννοιών σχέση γένους-είδους

σχέση εννοιών (3.2.11) μεταξύ δύο εννοιών όπου το *βάθος* (3.2.6) της μιας *έννοιας* (3.2.7) περιλαμβάνει εκείνο της *άλλης έννοιας* (3.2.7) και τουλάχιστον ένα επιπλέον *διακριτικό χαρακτηριστικό*² (3.2.5)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ειδογονική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις *έννοιες* (3.2.7) 'λέξη' και 'ρήμα', 'όχημα' και 'αυτοκίνητο', 'άνθρωπος' και 'παιδί'.

Σημείωση 1: Εκτός της κοινότητας της Ορολογίας, χρησιμοποιούνται επίσης η «σχέση: τύπος» (type-of relation) και η «σχέση: είναι» (is-a relation) αντί της «ειδογονικής σχέσης».

Σημείωση 2: Σε μια ειδογονική σχέση η *υποτασόμενη έννοια* (3.2.16) είναι *είδια έννοια* (3.2.20) και η *υπερτασόμενη έννοια* (3.2.15) είναι *γένια έννοια* (3.2.19).

3.2.14

μεριστική σχέση μεριστική σχέση εννοιών σχέση όλου-μέρους

σχέση εννοιών (3.2.11) μεταξύ δύο εννοιών από τις οποίες η μία λαμβάνεται ως ένα όλον που συνίσταται από διάφορα μέρη και η άλλη λαμβάνεται ως ένα μέρος του όλου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Μεριστική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις *έννοιες* (3.2.7) 'ποδήλατο' και 'ρόδα', 'μόριο' και 'άτομο'.

3.2.15

υπερτασόμενη έννοια ευρύτερη έννοια πλατύτερη έννοια

γένια έννοια (3.2.19) ή *ολομερής έννοια* (3.2.21)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η έννοια 'έπιπλο' είναι υπερτασόμενη έννοια στις έννοιες 'τραπέζι' και 'καρέκλα' σε μια *ειδογονική σχέση* (3.2.13)· η έννοια 'δέντρο' είναι υπερτασόμενη έννοια στις έννοιες 'ρίζα' και 'κλαδί' σε μια *μεριστική σχέση* (3.2.14)·

3.2.16

υποτασόμενη έννοια στενότερη έννοια

είδια έννοια (3.2.20) ή *επιμερής έννοια* (3.2.22)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Το 'τραπέζι' είναι υποτασόμενη έννοια στο 'έπιπλο' σε μια *ειδογονική σχέση* (3.2.13)· η 'ρίζα' είναι υποτασόμενη έννοια στο 'δέντρο' σε μια *μεριστική σχέση* (3.2.14).

3.2.17

κριτήριο υποδιαίρεσης

² Αυτό εδώ το *διακριτικό χαρακτηριστικό* είναι η «*ειδοποιός διαφορά*» της Λογικής, δηλαδή η *διαφορά* (προσθήκη ή παραλλαγή ουσιώδους χαρακτηριστικού) που από το *γένος* δημιουργεί (*ποιεί*) το είδος.

τύπος χαρακτηριστικού (3.2.2) σύμφωνα με τον οποίο υποδιαιρείται μια υπερτασσόμενη έννοια (3.2.15) σε υποτασσόμενες έννοιες (3.2.16)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Για το σύστημα εννοιών (3.2.28) 'ποντίκι υπολογιστή' σύμφωνα με το ISO 704:2009, 5.5.2.2.1, Παράδειγμα 4 ο τύπος χαρακτηριστικού (3.2.2) 'σύνδεση με τον υπολογιστή' χρησιμοποιείται ως κριτήριο υποδιαίρεσης της γένιας έννοιας (3.2.19) 'ποντίκι υπολογιστή' σε είδεις έννοιες (3.2.20) όπως 'ποντίκι με καλώδιο' και 'ασύρματο ποντίκι'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Για το σύστημα εννοιών (3.2.28) 'υπολογιστής' ο τύπος χαρακτηριστικού (3.2.2) 'λειτουργία' χρησιμοποιείται ως κριτήριο υποδιαίρεσης της ολομερούς έννοιας (3.2.21) 'υπολογιστής' σε επιμερείς έννοιες (3.2.22) όπως 'κύρια πλακέτα', 'προσαρμογέας οθόνης', 'τροφοδοτικό', 'συσκευή αποθήκευσης' και 'συσκευή εισόδου'.

3.2.18

παρατασσόμενη έννοια

υποτασσόμενη έννοια (3.2.16) που προκύπτει από το ίδιο κριτήριο υποδιαίρεσης (3.2.17) με μια άλλη υποτασσόμενη έννοια (3.2.16)

Σημείωση 1: Οι παρατασσόμενες έννοιες έχουν την ίδια πλησιέστερη υπερτασσόμενη έννοια (3.2.15)

3.2.19

γένια έννοια

έννοια γένος

γένος

έννοια (3.2.7) σε μια ειδογονική σχέση (3.2.13) η οποία έχει το μικρότερο βάθος (3.2.6)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με την 'ηλεκτρονική υπογραφή', η 'υπογραφή' είναι γένια έννοια.

3.2.20

είδεια έννοια

έννοια είδος

είδος

έννοια (3.2.7) σε μια ειδογονική σχέση (3.2.13) η οποία έχει το μεγαλύτερο βάθος (3.2.6)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με την 'υπογραφή', η 'ηλεκτρονική υπογραφή' είναι είδεια έννοια.

3.2.21

ολομερής έννοια

έννοια όλον

όλον

έννοια (3.2.7) σε μια μεριστική σχέση (3.2.14) η οποία λαμβάνεται ως το όλον που συνίσταται από διάφορα μέρη

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με τη 'ρόδα', το 'ποδήλατο' είναι ολομερής έννοια.

Σημείωση 1: Τα μέρη από τα οποία συνίσταται μια ολομερής έννοια είναι οι αντίστοιχες επιμερείς έννοιες (3.2.22).

3.2.22

επιμερής έννοια

έννοια μέρος

μέρος

έννοια (3.2.7) σε μια μεριστική σχέση (3.2.14) η οποία λαμβάνεται ως μέρος του όλου

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε σχέση με το 'ποδήλατο', η 'ρόδα' είναι επιμερής έννοια.

Σημείωση 1: Η επιμερής έννοια λαμβάνεται ως ένα από τα μέρη από τα οποία συνίσταται μια ολομερής έννοια (3.2.21).

3.2.23

συσχετική σχέση

συσχετική σχέση εννοιών

πραγματολογική σχέση

μη ιεραρχική σχέση εννοιών (3.2.11)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Συσχετική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες (3.2.7) 'εκπαίδευση' και 'διδασκαλία'.

3.2.24

ακολουθιακή σχέση

συσχετική σχέση (3.2.23) με την οποία οι έννοιες μπορούν να διαταχθούν βάσει κάποιου κατάλληλου κριτηρίου διάταξης

Σημείωση 1: Οι ακολουθιακές σχέσεις είναι συνήθως χωρικές σχέσεις (3.2.25), χρονικές σχέσεις (3.2.26) ή αιτιακές σχέσεις (3.2.27).

3.2.25

χωρική σχέση

ακολουθιακή σχέση (3.2.24) που βασίζεται στο κριτήριο της σχετικής θέσης στον χώρο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Χωρική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες (3.2.7) 'δάπεδο' και 'οροφή'.

3.2.26

χρονική σχέση

ακολουθιακή σχέση (3.2.24) που βασίζεται στο κριτήριο της χρονικής διαδοχής

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Χρονική σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες (3.2.7) 'παραγωγή' και 'κατανάλωση'.

3.2.27

αιτιακή σχέση

σχέση αιτίου-αποτελέσματος

ακολουθιακή σχέση (3.2.24) που βασίζεται στο κριτήριο του αιτίου και του αποτελέσματος του (αιτιατού)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Αιτιακή σχέση υπάρχει ανάμεσα στις έννοιες (3.2.7) 'δράση' και 'αντίδραση', 'πυρηνική έκρηξη' και 'ραδιενεργός ρύπανση της ατμόσφαιρας'.

3.2.28

σύστημα εννοιών

σύνολο εννοιών (3.2.7) δομημένο σε ένα ή περισσότερα θεματικά πεδία (3.1.4) σύμφωνα με τις σχέσεις εννοιών (3.2.11) μεταξύ των εννοιών του

3.2.29

εννοιοδιάγραμμα

γραφική παράσταση ενός συστήματος εννοιών (3.2.28)

3.2.30

μοντέλο εννοιών

εννοιοδιάγραμμα (3.2.29) που σχηματίζεται μέσω μιας τυπικής γλώσσας (3.1.10)

3.3 Ορισμοί

3.3.1

ορισμός

παράσταση μιας έννοιας (3.2.7) μέσω μιας έκφρασης που την περιγράφει και τη διαφοροποιεί από συναφείς έννοιες

3.3.2

εντατικός ορισμός

ορισμός (3.3.1) που εκφράζει το βάθος (3.2.6) μιας έννοιας (3.2.7) δηλώνοντας την πλησιέστερη υπερτασόμενη έννοια (3.2.15) και το ή τα διακριτικά χαρακτηριστικά (3.2.5)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 οπτικό ποντίκι: ποντίκι υπολογιστή στο οποίο η κίνηση ανιχνεύεται από φωτοαισθητήρες.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 μηχανικό ποντίκι: ποντίκι υπολογιστή στο οποίο η κίνηση ανιχνεύεται από κυλινδρίσκους και από μια σφαίρα.

Σημείωση 1: Οι εντατικοί ορισμοί είναι προτιμητέοι έναντι άλλων τύπων ορισμών (3.3.1) διότι αποκαλύπτουν καθαρά τα διακριτικά χαρακτηριστικά (3.2.5) μιας έννοιας (3.2.7) μέσα σε ένα σύστημα εννοιών (3.2.28) και πρέπει να χρησιμοποιούνται όποτε αυτό είναι δυνατό.

3.3.3

εκτατικός ορισμός

ορισμός (3.3.1) που απαριθμεί όλες τις υποτασόμενες έννοιες (3.2.16) μιας υπερτασόμενης έννοιας (3.2.15) που αντιστοιχούν σε ένα κριτήριο υποδιαίρεσης (3.2.17)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 0 ορισμός της ιεραρχικής σχέσης (3.2.12).

3.3.4

ειδογονικός εκτατικός ορισμός

εκτατικός ορισμός (3.3.3) που απαριθμεί όλες τις είδεις έννοιες (3.2.20) μιας γένιας έννοιας (3.2.19) βάσει ενός κριτηρίου υποδιαίρεσης (3.2.17) στην ίδια ιεραρχική στάθμη

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ευγενές αέριο: ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο, ραδόνιο ή ογκανέσσιο

Σημείωση 1: Ο ειδογονικός εκτατικός ορισμός βασίζεται σε ειδογονική σχέση (3.2.13) και η απαρίθμηση τελειώνει με τον τελεστή «ή».

3.3.4

μεριστικός εκτατικός ορισμός

εκτατικός ορισμός (3.3.3) που απαριθμεί όλες τις επιμερείς έννοιες (3.2.22) μιας ολομερούς έννοιας (3.2.21) στην ίδια ιεραρχική στάθμη

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ η οικογένεια 18 του Περιοδικού Πίνακα των στοιχείων: ήλιο, νέο, αργό, κρυπτό, ξένο, ραδόνιο και ογκανέσσιο

Σημείωση 1: Ο μεριστικός εκτατικός ορισμός βασίζεται σε μεριστική σχέση (3.2.26) και η απαρίθμηση τελειώνει με τον τελεστή «και».

3.4 Κατασημάνσεις

3.4.1 κατασήμανση

παράσταση μιας έννοιας (3.2.7) με ένα σημείο που την υποδηλώνει σε ένα θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5)

Σημείωση 1: Μια κατασήμανση μπορεί να είναι γλωσσική ή μη γλωσσική. Μπορεί να αποτελείται από διάφορους τύπους χαρακτήρων, αλλά και από σημεία στίξης όπως ενωτικά και παρενθέσεις, που διέπονται από συμβάσεις είδεις ως προς το θεματικό πεδίο, το θέμα ή τη γλώσσα.

Σημείωση 2: Μια κατασήμανση μπορεί να είναι όρος (3.4.2), συμπεριλαμβανομένων και των ονομασιών (3.4.3), κύριο όνομα (3.4.4) ή σύμβολο (3.4.5).

3.4.2 όρος

κατασήμανση (3.4.1) που παριστάνει γενική έννοια (3.2.9) με γλωσσικά μέσα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «εκτυπωτής λέιζερ», «πλανήτης», «βηματοδότης», «χημική ένωση», «χρόνος $\frac{3}{4}$ », «ιός γρίπης Α», «ελαιογραφία».

Σημείωση 1: Οι όροι μπορούν να είναι ολικά ή μερικά λεκτικοί.

3.4.3 ονομασία

όρος (3.4.2) που εφαρμόζεται σε μια ομάδα αντικειμένων (3.1.1) των οποίων οι σχετικές ιδιότητες (3.1.3) ταυτίζονται

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «Nokia 7 Plus®» (κινητό τηλέφωνο), «Adobe® Acrobat® X Pro» (λογισμικό)³.

3.4.4 κύριο όνομα

κατασήμανση (3.4.1) που παριστάνει ατομική έννοια (3.2.8)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης», «IBM®⁴», «Ηνωμένα Έθνη».

3.4.5 σύμβολο

κατασήμανση (3.4.1) που παριστάνει μια έννοια (3.2.7) με μη γλωσσικά μέσα

Σημείωση 1: Υπάρχουν διάφοροι τύποι συμβόλων, όπως γραφικά σύμβολα (ISO 3864, όλα τα μέρη) και γραμματοσύμβολα (ISO 80000, όλα τα μέρη).

3.4.6 απλός όρος

όρος (3.4.2) που περιλαμβάνει μόνο μία λεξική ρίζα ή μονολεκτική λεξική μονάδα

³ Η ονομασία Nokia 7 Plus® είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας Nokia Corporation, Η ονομασία Adobe® Acrobat® X Pro είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας Adobe Systems. Η πληροφορία αυτή δίνεται για διευκόλυνση των χρηστών του παρόντος εγγράφου και όχι για προώθηση των κατονομαζόμενων προϊόντων.

⁴ Το κύριο όνομα IBM® είναι εμπορικό σήμα της εταιρείας International Business Machines Corporation. Η πληροφορία αυτή δίνεται για διευκόλυνση των χρηστών του παρόντος εγγράφου και όχι για προώθηση της εν λόγω εταιρείας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ήχος», «φως», «φωτίζω», «ιός», «ικός».

Σημείωση 1: Όλοι οι απλοί όροι είναι μονολεκτικοί.

Σημείωση 2: Απλοί θεωρούνται και οι όροι που σχηματίζονται με παραγωγή (3.4.38).

3.4.7

μονολεκτικός όρος

όρος (3.4.2) που αποτελείται από μία λέξη

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ήχος», «φως», «ηχοαπορρόφηση», «φωτοβολία», «δυφίο».

3.4.8

σύνθετος όρος

σύμπλοκος όρος (3.4.9) ή σύμμειγμα (3.4.13)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ηχοαπορρόφηση», «δυφίο».

[ΠΗΓΗ: ΕΛΟΤ 1455:2017, ορισμός 3.13]

3.4.9

σύμπλοκος όρος

όρος (3.4.2) που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες λεξικές ρίζες ή λεξικές μονάδες

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ηχοαπορρόφηση», «ταχύτητα του ήχου», «φωτοβολία», «υπέρυθρο φως».

Σημείωση 1: Οι σύμπλοκοι όροι μπορεί να είναι είτε μονολεκτικοί (π.χ. «ηχοαπορρόφηση», «φωτοβολία») είτε πολυλεκτικοί (π.χ. «ταχύτητα του ήχου», «υπέρυθρο φως»).

3.4.10

πολυλεκτικός όρος

όρος (3.4.2) που αποτελείται από περισσότερες από μία λέξεις

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «ταχύτητα του ήχου», «υπέρυθρο φως».

3.4.11

δάνειος όρος

όρος (3.4.2) που έχει ληφθεί από άλλη γλώσσα (3.1.6) ή από άλλο θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1 Ο αγγλικός όρος (3.4.2) «internet» έχει ληφθεί ως δάνειο (αυτούσιο ή μεταγραμμένο) από πολλές άλλες γλώσσες.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2 Ο όρος (3.4.2) «ιός» αρχικά χρησιμοποιήθηκε στη βιολογία και αργότερα μεταφέρθηκε στην τεχνολογία πληροφοριών.

3.4.12

νεόρος

νεώνυμο

ορολογικός νεολογισμός

όρος (3.4.2) που πλάθεται (για πρώτη φορά στη γλώσσα) ειδικά για την απόδοση δεδομένης γενικής έννοιας (3.2.9)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «δυφίο», «εννοιοστρεφής».

Σημείωση 1: Ο νεοόρος μπορεί να αντικαταστήσει έναν παλαιότερο όρο (3.4.2) ή να κατασημάνει μια νέα έννοια (3.2.7).

3.4.13

σύμμιγμα

κατασήμευση (3.4.1) που σχηματίζεται με σύντμηση και συνδυασμό δύο ή περισσότερων λέξεων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: *δυφίο* [(= **δυ**(αδικό) (ψη)**φίο**], *ευρωκώδικας* [= **ευρω**(παϊκός) **κώδικας**], *πετροδολάριο* [= **πετρ**(ελαι)**οδολάριο**].

Σημείωση 1: Η σύμμιξη δεν υπακούει στους κανόνες της κανονικής σύνθεσης λέξεων και τα συμμίγματα δεν θεωρούνται *σύμπλοκοι όροι* (3.4.9). Με διεύρυνση, όμως, της έννοιας της σύνθεσης θεωρούνται *σύνθετοι όροι* (3.4.8).

3.4.14

συντομομορφή

συντομευμένη μορφή

κατασήμευση (3.4.1) που σχηματίζεται με παράλειψη λέξεων ή γραμμάτων της πλήρους μορφής που παριστάνει την ίδια έννοια (3.2.7)

Σημείωση 1: Η έννοια «συντομομορφή» που ορίζεται εδώ ταυτίζεται με την έννοια «εξηρητημένη συντομομορφή» του ΕΛΟΤ 1455:2017 (έννοια 3.17).

Σημείωση 2: Οι συντομομορφές μπορούν να δημιουργούνται με αφαίρεση ολόκληρων λέξεων ή μπορεί να είναι *ακρώνυμα* (3.4.15), *αρκτικόλεξα* (3.4.16), ή *συντετμημένοι όροι* (3.4.17).

3.4.15

ακρώνυμο

ακρωνύμιο

συντομομορφή (3.4.14) που σχηματίζεται από τα αρχικά γράμματα των συστατικών στοιχείων της πλήρους μορφής ενός όρου (3.4.1) ή από συλλαβές της πλήρους μορφής και προφέρεται συλλαβικά

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΟΤΕ [**oté**]⁵ (Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος), ΑΣΕΠ [**asép**] (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού), ΥΠΕΧΩΔΕ [**ipexodé**] (Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων).

3.4.16

αρκτικόλεξο

συντομομορφή (3.4.14) που σχηματίζεται από τα αρχικά γράμματα των συστατικών στοιχείων της πλήρους μορφής ενός όρου (3.4.2) ή κύριου ονόματος (3.4.4) και προφέρεται γράμμα-γράμμα με τα ονόματα των γραμμάτων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΙΧ [**jɔta-ci**] (Ιδιωτικής Χρήσης), ΔΣ [**délta-síyma**] (Διοικητικό Συμβούλιο), ΤV [**ti-ví**] (TeleVision - τηλεόραση), DNA [**di-en-éi**] (DeoxyriboNucleic Acid, δεσοξυριβονουκλεϊκό οξύ).

Σημείωση 1: Στο πρότυπο ΕΛΟΤ 1455:2017 εκτός από τα «πλήρη ονόματα» (λήμμα 3.27) των γραμμάτων του ελληνικού αλφαβήτου καθιερώνονται και τα «λιτά ονόματά» τους (λήμμα 3.28): τα αρκτικόλεξα που εκφέρονται με τα πρώτα είναι «πληρωνυμικά αρκτικόλεξα» (λήμμα 3.29), ενώ τα αρκτικόλεξα που εκφέρονται με τα δεύτερα είναι «λιτωνυμικά αρκτικόλεξα» (λήμμα 3.30). Για παράδειγμα, το αρκτικόλεξο «ΔΣ» της έννοιας 'διοικητικό συμβούλιο' εκφέρεται [**délta-síyma**] ως πληρωνυμικό αρκτικόλεξο και [**ðusú**] ως λιτωνυμικό αρκτικόλεξο.

⁵ Στο παρόν πρότυπο, ο συμβολισμός της προφοράς των συντομομορφών γράφεται μέσα σε αγκύλες με σύμβολα του Διεθνούς Φωνητικού Αλφαβήτου (International Phonetic Alphabet – IPA). Η μόνη διαφορά από το IPA είναι ότι το σημάδι του δυναμικού τόνου (ˈ) τοποθετείται πάνω στο τονιζόμενο φωνήεν και όχι πριν από την τονιζόμενη συλλαβή.

3.4.17

συντετμημένος όρος

συντομομορφή (3.4.14) που σχηματίζεται με αποκοπή τμήματος μιας ή περισσότερων λέξεων ενός *όρου* (3.4.2)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «προκάτ» ('προκατασκευασμένος'), «προχώ» ('προχωρημένος').

3.4.18

διαβάθμιση αποδεκτότητας

διαβάθμιση βάσει της οποίας οι *κατασημάνσεις* (3.4.1) μπορούν να τοποθετηθούν κατά σειρά προτίμησης για καθοδήγηση του χρήστη

Σημείωση 1: Συνήθεις διαβαθμίσεις αποδεκτότητας είναι: *προτιμώμενος όρος* (3.4.19), *δεκτός όρος* (3.4.20), *αδόκιμος όρος* (3.4.21).

3.4.19

προτιμώμενος όρος

όρος (3.4.2) που, σύμφωνα με την κλίμακα της **διαβάθμισης αποδεκτότητας** (3.4.18), αξιολογείται ως ο προτεινόμενος όρος για δεδομένη *έννοια* (3.2.7)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σχετικά με την *έννοια* (3.2.7) 'συντομομορφή' ο προτιμώμενος όρος είναι «συντομομορφή», ενώ «συντομευμένη μορφή» είναι *δεκτός όρος* (3.4.20).

Σημείωση 1: Κατ' αναλογίαν, ο προσδιορισμός «προτιμώμενος -η -ο» μπορεί να εφαρμοστεί και στις *ονομασίες* (3.4.3), στα *κύρια ονόματα* (3.4.4) και στα *σύμβολα* (3.4.5).

3.4.20

δεκτός όρος

αποδεκτός όρος

όρος (3.4.2) που, σύμφωνα με την κλίμακα της **διαβάθμισης αποδεκτότητας** (3.4.18), αξιολογείται ως συνώνυμο ενός *προτιμώμενου όρου* (3.4.19)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σχετικά με την *έννοια* (3.2.7) 'συντομομορφή' (3.4.9) η «συντομευμένη μορφή» είναι *δεκτός όρος* (3.4.20), ενώ ο προτιμώμενος όρος είναι «συντομομορφή».

Σημείωση 1: Μπορεί να υπάρχουν περισσότεροι από έναν δεκτοί όροι. Κατ' αναλογίαν, ο προσδιορισμός «δεκτός -ή -ό» μπορεί να εφαρμοστεί και στις *ονομασίες* (3.4.3), στα *κύρια ονόματα* (3.4.4) και στα *σύμβολα* (3.4.5).

3.4.21

αδόκιμος όρος

όρος (3.4.2) που, σύμφωνα με την κλίμακα της **διαβάθμισης αποδεκτότητας** (3.4.18), αξιολογείται ως μη συνιστώμενος

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σχετικά με την *έννοια* (3.2.7) 'ονομασία' (3.4.3) ο όρος «κατονομασία» είναι αδόκιμος όρος.

Σημείωση 1: Κατά σύμβαση, στο παρόν πρότυπο ως δόκιμοι όροι για κάθε έννοια θεωρούνται ο *προτιμώμενος όρος* (3.4.19) και οι *δεκτοί όροι* (3.4.20).

Σημείωση 2: Συνήθως οι *δεκτοί όροι* (3.4.20) και οι αδόκιμοι όροι αναφέρονται ως «μη προτιμώμενοι όροι».

3.4.22

απαρχαιωμένος όρος

όρος (3.4.2) που δεν είναι πλέον σε κοινή χρήση

Σημείωση 1: Κατ' αναλογία, ο προσδιορισμός «απαρχαιωμένος -η -ο» μπορεί να εφαρμοστεί και στις ονομασίες (3.4.3), στα κύρια ονόματα (3.4.4) και στα σύμβολα (3.4.5).

3.4.23

συνωνυμία

σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων κατασημάνσεων (3.4.1) σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7) που παριστάνουν την ίδια έννοια (3.2.7)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η σχέση της συνωνυμίας υπάρχει ανάμεσα στους όρους (3.4.2) «δευτέριο» και «βαρύ υδρογόνο».

Σημείωση 1: Οι κατασημάνσεις στη σχέση της συνωνυμίας λέγονται «συνώνυμα».

3.4.24

ισοδυναμία

σχέση μεταξύ κατασημάνσεων (3.4.1), σε διαφορετικές φυσικές γλώσσες (3.1.7), που παριστάνουν την ίδια έννοια (3.2.7)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ο ελληνικός όρος (3.4.2) «υπολογιστής» είναι ισοδύναμος με τον αγγλικό όρο «computer».

Σημείωση 1: Οι κατασημάνσεις (3.4.1) στη σχέση της ισοδυναμίας λέγονται «ισοδύναμα».

3.4.25

αντωνυμία

σχέση μεταξύ δύο κατασημάνσεων (3.4.1), σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7), που παριστάνουν δύο παρατασσόμενες έννοιες (3.2.18) οι οποίες είναι αντίθετες ή αντιφατικές

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η σχέση της αντωνυμίας υπάρχει ανάμεσα στους όρους (3.4.2) «εγκωδίκευση» και «αποκωδίκευση», «θετικός» και «αρνητικός», «δίκαιος» και «άδικος», «συμμόρφωση» και «μη συμμόρφωση»

Σημείωση 1: Οι κατασημάνσεις (3.4.1) στη σχέση της αντωνυμίας λέγονται «αντώνυμα», τα οποία διακρίνονται σε «αντιθετικά αντώνυμα» (σχέση αντίθεσης, όπως στα δύο πρώτα του παραδείγματος) και σε «αντιφατικά αντώνυμα» (σχέση αντίφασης, όπως στα δύο τελευταία του παραδείγματος).

3.4.26

μονωνυμία

σχέση μεταξύ εννοιών (3.2.7) και κατασημάνσεων (3.4.1), σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7), στην οποία μία έννοια (3.2.7) έχει μία μόνο κατασήμανση (3.4.1)

Σημείωση 1: Οι έννοιες (3.2.7) στη σχέση της μονωνυμίας λέγονται «μονώνυμα».

3.4.27

μονοσημία

σχέση μεταξύ κατασημάνσεων (3.4.1) και εννοιών (3.2.7), σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7), στην οποία μια κατασήμανση (3.4.1) παριστάνει μία μόνο έννοια (3.2.7)

Σημείωση 1: Οι κατασημάνσεις (3.4.1) στη σχέση της μονοσημίας λέγονται «μονόσημα».

3.4.28

πολυσημία

σχέση μεταξύ κατασημάνσεων (3.4.1) και εννοιών (3.2.7), σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7), στην οποία μια κατασήμανση (3.4.1) παριστάνει δύο ή περισσότερες έννοιες (3.2.7) σχετιζόμενες μεταξύ τους

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Ο όρος «σίδηρο» παριστάνει τρεις έννοιες:

- 1) το μέταλλο «σίδηρος» (Fe)
- 2) μεταλλικό ραβδί (από σίδηρο ή από άλλο μέταλλο)
- 3) συσκευή σιδερώματος

Σημείωση 1: Οι κατασημάνσεις (3.4.1) στη σχέση της πολυσημίας λέγονται «πολύσημα».

3.4.29

ομωνυμία

σχέση μεταξύ εννοιών (3.2.7) και κατασημάνσεων (3.4.1), σε δεδομένη φυσική γλώσσα (3.1.7), στην οποία μία κατασήμανση (3.4.1) παριστάνει δύο ή περισσότερες έννοιες (3.2.7) άσχετες μεταξύ τους

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ο όρος «ρόκα» παριστάνει:

- 1) πλώδες φυτό με μικρά πλατιά φύλλα που συνήθως τρώγεται ωμό ως σαλάτα
- 2) ξύλινο εργαλείο πάνω στο οποίο στερεώνεται τούφα μαλλιού ή βαμβακιού για γνέσιμο

Σημείωση 1: Οι έννοιες (3.2.7) στη σχέση της ομωνυμίας λέγονται «ομώνυμα».

3.4.30

οροποίηση

διεργασία με την οποία μια λέξη ή λεξική μονάδα της γενικής γλώσσας χρησιμοποιείται ως όρος (3.4.2) σε δεδομένο θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5)

3.4.31

σηματισμός όρων

ορολογική εργασία (3.5.1) που αποσκοπεί στη δημιουργία νέων όρων (3.4.12) με τη χρησιμοποίηση μιας μεθόδου ή με συνδυασμό περισσότερων μεθόδων

Σημείωση 1: Οι μέθοδοι σηματισμού όρων μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, διαθεματικό δανεισμό (3.4.33), διαγλωσσικό δανεισμό (3.4.34), μεταφραστικό δανεισμό (3.4.35), μεταγραμματισμό (3.4.36), μεταγραφή (3.4.37), παραγωγή (3.4.38) μετατροπή (3.4.39), καθώς και δημιουργία συντομομορφών (3.4.14) ή συμμειγμάτων (3.4.13).

Σημείωση 2: Κατ' αναλογία, ο «σηματισμός όρων» μπορεί να εφαρμοστεί και στις ονομασίες (3.4.3), στα κύρια ονόματα (3.4.4) και στα σύμβολα (3.4.5).

3.4.32

δανεισμός

μέθοδος σηματισμού κατασημάνσεων (3.4.1) κατά την οποία υιοθετείται μια κατασήμανση από άλλη φυσική γλώσσα (3.1.7) ή από άλλο θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5)

3.4.33

διαθεματικός δανεισμός

δανεισμός (3.4.32) από άλλο θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ο όρος (3.4.2) «ιός» χρησιμοποιήθηκε αρχικά στη βιολογία και αργότερα μεταφέρθηκε στην τεχνολογία πληροφοριών.

3.4.34

διαγλωσσικός δανεισμός

δανεισμός (3.4.32) από άλλη φυσική γλώσσα (3.1.7)

Σημείωση 1: Παράδειγμα διαγλωσσικού δανεισμού στα αγγλικά είναι ο γαλλικός όρος «calque».

3.4.35

μεταφραστικός δανεισμός

μέθοδος σχηματισμού *κατασημάνσεων* (3.4.1) κατά την οποία τα στοιχεία μιας κατασήμανσης σε άλλη *φυσική γλώσσα* (3.1.7) μεταφράζονται κατά λέξη στη γλώσσα υποδοχής

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Μεταφραστικά δάνεια στα αγγλικά είναι ο όρος «flea market» (από τον γαλλικό «marché aux puces»), ο όρος «loan translation» (από τον γερμανικό «Lehnübersetzung»).

3.4.36

μεταγραμματισμός

μέθοδος σχηματισμού *κατασημάνσεων* (3.4.1) κατά την οποία μια κατασήμανση προκύπτει από μετατροπή ενός προς έναν των χαρακτήρων ενός συνόλου χαρακτήρων (αλφαβήτου) σε ένα άλλο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ο μεταγραμματισμός της ελληνικής λέξης «ωραίος» στο σύνολο λατινικών χαρακτήρων (λατινικό αλφάβητο), σύμφωνα με το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 743 (Διεθνές Πρότυπο ISO 843), είναι: «ōraíos».

Σημείωση 1: Ο μεταγραμματισμός κάνει χρήση της αμφιμονοσήμαντης αντιστοιχίας (αντιστρεψιμότητας) μεταξύ των χαρακτήρων των δύο εμπλεκόμενων συνόλων χαρακτήρων και επιτρέπει την ανακατασκευή του αρχικού συνόλου χαρακτήρων χωρίς καμιά απώλεια πληροφορίας σχετικά με τους γραφικούς χαρακτήρες (βλέπε ISO 639-4:2010, 3.20).

3.4.37

μεταγραφή

μέθοδος σχηματισμού *κατασημάνσεων* (3.4.1) κατά την οποία χρησιμοποιείται το σύνολο χαρακτήρων μιας *φυσικής γλώσσας* για να παραστήσει τους ήχους μιας άλλης φυσικής γλώσσας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η μεταγραφή της ελληνικής λέξης «ωραίος» στο σύνολο λατινικών χαρακτήρων (λατινικό αλφάβητο), σύμφωνα με το Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 743 (Διεθνές Πρότυπο ISO 843), είναι: «oréos».

3.4.38

παραγωγή

μέθοδος σχηματισμού *κατασημάνσεων* (3.4.1) κατά την οποία μια κατασήμανση σχηματίζεται με προσθήκη ενός ή περισσότερων μορφολογικών στοιχείων σε μια λέξη ή λεξική μονάδα

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ *Όροι* (3.4.2) που σχηματίζονται με παραγωγή: «σχηματισμός» (σχηματ-ίζω | -ισμός), «κατασημαίνω» (σημαίν-ω | κατα-), «υπερτασσόμενος» (τάσσ-ομαι | υπερ- | -όμενος).

3.4.39

μετατροπή

μέθοδος σχηματισμού *κατασημάνσεων* (3.4.1) κατά την οποία αλλάζει η γραμματική κατηγορία υπάρχουσας λέξης ή λεξικής μονάδας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η μετατροπή του επιθέτου «κάθετος» στο ουσιαστικό «κάθετος (η)» στο *θεματικό πεδίο* (3.1.4) των μαθηματικών ή μετατροπή των μετοχών «συνιστών» και «συνιστάμενος» στα ουσιαστικά «συνιστώσα (η)» και «συνισταμένη (η)» στο θεματικό πεδίο της φυσικής.

3.4.40

διαφάνεια

σχέση μεταξύ μιας *κατασήμανσης* (3.4.1) και μιας *έννοιας* (3.2.7) κατά την οποία η κατασήμανση εκφράζει ένα ή περισσότερα *χαρακτηριστικά* (3.2.1) της έννοιας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ «οικιακά απορρίμματα».

Σημείωση 1: Οι *κατασημάνσεις* (3.4.1) στη σχέση της διαφάνειας λέγονται «διαφανείς» κατασημάνσεις. Οι κατασημάνσεις που στερούνται διαφάνειας λέγονται «αδιαφανείς» κατασημάνσεις.

3.5 Δραστηριότητες της ορολογικής εργασίας

3.5.1

ορολογική εργασία

διαχείριση ορολογίας

εργασία που αφορά τη συστηματική συλλογή, περιγραφή, επεξεργασία και παρουσίαση των *εννοιών* (3.2.7) και των *κατασημάνσεων* (3.4.1) τους

Σημείωση 1: Η ορολογική εργασία αποσκοπεί, συχνά, στη δημιουργία και συντήρηση *ορολογικών πόρων* (3.7.1).

Σημείωση 2: Η ορολογική εργασία αποσκοπεί, συχνά, στον *ορολογικό σχεδιασμό* (3.5.3) και δύναται/μπορεί να περιλαμβάνει όλες τις εργασίες *εναρμόνισης εννοιών* (3.5.4), *εναρμόνισης όρων* (3.5.5), και *σχηματισμού όρων* (3.4.31).

3.5.2

ορογραφία

ορολογική εργασία (3.5.1) που αποσκοπεί στη δημιουργία και συντήρηση *ορολογικών πόρων* (3.7.1)

3.5.3

ορολογικός σχεδιασμός

ορολογική εργασία (3.5.1) που αποσκοπεί στη βελτίωση, υλοποίηση και διάδοση της ορολογίας (3.1.11) ενός **θεματικού πεδίου** (3.1.4) ή **θέματος** (3.1.5)

Σημείωση 1: Ο ορολογικός σχεδιασμός καλύπτει όλες τις απόψεις της **ορολογική εργασία** (3.5.1) και έχει, μεταξύ άλλων, αντικειμενικό στόχο την επίτευξη λεξιλογικού ελέγχου μέσω τυποποιητικών εγγράφων όπως είναι οι θησαυροί και τα πρότυπα ορολογίας.

3.5.4

εναρμόνιση εννοιών

ορολογική εργασία (3.5.1) που αποσκοπεί στην καθιέρωση αντιστοιχίας μεταξύ δύο ή περισσότερων στενά σχετιζόμενων ή αλληλεπικαλυπτόμενων *εννοιών* (3.2.7) για την εξάλειψη ή μείωση των μεταξύ τους μικροδιαφορών

3.5.5

εναρμόνιση όρων

ορολογική εργασία (3.5.1) που οδηγεί στην επιλογή *κατασημάνσεων* (3.4.1) για εναρμονισμένες έννοιες (3.2.7) είτε σε διαφορετικές *φυσικές γλώσσες* (3.1.7) είτε μέσα στην ίδια φυσική γλώσσα

3.5.6

εξαγωγή όρων

ορολογική εργασία (3.5.1) που περιλαμβάνει την αναγνώριση και τον ερανισμό *ορολογικών δεδομένων* (3.6.1) με αναζήτηση μέσα σε ένα *σώμα κειμένων* (3.6.4)

Σημείωση 1: Ορολογικά δεδομένα πρωταρχικού ενδιαφέροντος είναι τυπικά οι *κατασημάνσεις* (3.4.1), οι *ορισμοί* (3.3.1) και τα *συγκείμενα* (3.6.5).

Σημείωση 2: Η εξαγωγή όρων υποστηρίζεται συχνά από αποκλειστικά εργαλεία λογισμικού.

3.5.7**κατάλογος βάσης**

λίστα βάσης

κατάλογος κατασημάνσεων (3.4.1) που προκύπτει από την εξαγωγή όρων (3.5.6)

Σημείωση 1: Ένας κατάλογος βάσης υποβάλλεται, συνήθως, σε περαιτέρω **ορολογική εργασία** (3.5.1).**3.5.8****ορολογική συμπαράθεση**

κατάλογος κατασημάνσεων (3.4.1) που εξάγεται από ένα σώμα κειμένων (3.6.4) μαζί με συγκεκριμένο (3.6.5) και αναφορά πηγής

3.6 Ορολογικά δεδομένα**3.6.1****ορολογικά δεδομένα**

δεδομένα που σχετίζονται με έννοιες (3.2.7) και τις κατασημάνσεις (3.4.1) τους

Σημείωση 1: Στα κοινά ορολογικά δεδομένα περιλαμβάνονται οι κατασημάνσεις (3.4.1), οι ορισμοί (3.3.1), τα συγκεκριμένα (3.6.5), οι σημειώσεις, τα γραμματικά επισήματα, τα θεματικά επισήματα, τα αναγνωριστικά γλώσσας, τα αναγνωριστικά χώρας και τα αναγνωριστικά πηγής.

3.6.2**ορολογικό λήμμα**

μέρος συλλογής ορολογικών δεδομένων (3.6.1) τα οποία σχετίζονται με μία και μόνο έννοια (3.2.7)

Σημείωση 1: Ένα ορολογικό λήμμα που διατυπώνεται σύμφωνα με τις αρχές και μεθόδους που δίνονται στο ΕΛΟΤ 402 ακολουθεί τις ίδιες δομικές αρχές ανεξάρτητα από το αν είναι μονόγλωσσο ή πολύγλωσσο.

3.6.3**κατηγορία δεδομένων**

προδιαγραφή ενός τύπου ορολογικών δεδομένων (3.6.1) που χρησιμοποιείται για τη δόμηση ορολογικών λημμάτων (3.6.2) ή ορολογικών πόρων (3.7.1)

3.6.4**σώμα κειμένων**

συλλογή δεδομένων φυσικής γλώσσας (3.1.7)

3.6.5**συγκεκριμένο**

κείμενο που αποσαφηνίζει μια έννοια (3.2.7) ή τη χρήση μιας κατασημάνσης (3.4.1) σε δεδομένη περίπτωση

3.6.6**επικύρωση δεδομένων**

επικύρωση που διεξάγεται για να προσδιοριστεί αν τα ορολογικά δεδομένα (3.6.1) είναι ορθά, πλήρη ή ικανοποιούν προδιαγεγραμμένα κριτήρια

3.6.7**εξέλεγχος διπλών λημμάτων**

έλεγχος διπλών λημμάτων

έλεγχος διπλοεγγραφής λημμάτων

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) που διεξάγεται για να προσδιοριστεί αν το ίδιο ορολογικό λήμμα (3.6.1) έχει αποθηκευτεί περισσότερες από μία φορές

3.6.8

εξέλεγχος συνέπειας

έλεγχος συνέπειας

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) που διεξάγεται για να προσδιοριστεί αν αλληλοεξαρτώμενα ορολογικά λήμματα (3.6.2) πληρούν προκαθορισμένες συνθήκες

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Επαλήθευση των διαπαραιοτήτων.

3.6.9

ορθογραφικός έλεγχος

ορθογραφικός έλεγχος

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) που διεξάγεται για να προσδιοριστεί ότι όλες οι λέξεις συμμορφώνονται με προκαθορισμένους ορθογραφικούς κανόνες

Σημείωση 1: Βλέπε ISO/IEC 2382:2015, 2126170 για τον ορισμό (3.3.1) του 'ορθογραφικού διορθωτή' στο συγκεκριμένο της σύνταξης κειμένων στην επεξεργασία πληροφοριών.

3.6.10

εξέλεγχος πληρότητας

έλεγχος πληρότητας

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) που διεξάγεται για να διερευνηθεί αν υπάρχουν ορολογικά δεδομένα (3.6.1) στα πεδία όπου απαιτείται

Σημείωση 1: Πρέπει να υπάρχουν δεδομένα στα υποχρεωτικά πεδία δεδομένων.

3.6.11

εξέλεγχος μορφοτύπου

έλεγχος μορφοτύπου

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) για να προσδιοριστεί αν τα ορολογικά δεδομένα (3.6.1) συμμορφώνονται με προδιαγεγραμμένη μακροδομή (3.7.8) ή μικροδομή (3.7.9)

3.6.12

εξέλεγχος λογικοφάνειας

έλεγχος λογικοφάνειας

επικύρωση δεδομένων (3.6.6) για να προσδιοριστεί αν τα ορολογικά δεδομένα (3.6.1) συμμορφώνονται με προδιαγεγραμμένα κριτήρια

3.6.13

σύστημα διαχείρισης ορολογίας

ΣΔΟ

εργαλείο λογισμικού με δομή μεταδεδομένων ειδικά σχεδιασμένη για τη συλλογή και διατήρηση ορολογικών δεδομένων (3.6.1) καθώς και την πρόσβαση σε αυτά

3.7 Ορολογικοί πόροι

3.7 Terminology resources

3.7.1**ορολογικός πόρος**

συλλογή ορολογικών δεδομένων

συλλογή ορολογικών λημμάτων (3.6.2)

Σημείωση 1: Οι ορολογικοί πόροι μπορεί να είναι σε έντυπο ή ηλεκτρονικό μορφότυπο, π.χ. έντυπα λεξικά ή γλωσσάρια (3.7.6), CD, DVD, βάσεις δεδομένων ή τράπεζες όρων (3.7.3).

3.7.2**βάση ορολογικών δεδομένων**

βάση όρων

βάση δεδομένων που περιέχει έναν ορολογικό πόρο (3.7.1)

3.7.3**τράπεζα όρων**

τράπεζα ορολογικών δεδομένων

συλλογή βάσεων ορολογικών δεδομένων (3.7.2) που περιλαμβάνει το οργανωσιακό πλαίσιο για την εγγραφή, επεξεργασία και διάχυση ορολογικών δεδομένων (3.6.1)

3.7.4**ορολογικό λεξικό**

λεξικό ειδικής γλώσσας

ορολογικός πόρος (3.7.1) σχεδιασμένος για να χρησιμοποιείται ως έργο αναφοράς

3.7.5**λεξιλόγιο**

ορολογικό λεξικό (3.7.4) που περιέχει κατασημάνσεις (3.4.1) και ορισμούς (3.3.1) από ένα ή περισσότερα θεματικά πεδία (3.1.4) ή θέματα (3.1.5)

Σημείωση 1: Το λεξιλόγιο μπορεί να είναι μονόγλωσσο, δίγλωσσο ή πολύγλωσσο.

3.7.6**γλωσσάριο**

ορολογικό λεξικό (3.7.1) που περιέχει κατασημάνσεις (3.4.1) από ένα ή περισσότερα θεματικά πεδία (3.1.4) ή θέματα (3.1.5) μαζί με ισοδύναμα σε μία ή περισσότερες φυσικές γλώσσες (3.1.7)

Σημείωση 1: Στην κοινή γλώσσα, το γλωσσάριο μπορεί και να είναι μονόγλωσσος κατάλογος κατασημάνσεων και ορισμών (3.3.1) σε ένα θεματικό πεδίο (3.1.4) ή θέμα (3.1.5).

3.7.7**ονοματολόγιο**

ονοματολογία

ορολογικός πόρος (3.7.1) δομημένος συστηματικά σύμφωνα με προκαθορισμένους κανόνες ονοματοδοσίας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Διεθνής Κώδικας Ταξινόμησης και Ονοματολογίας των Ιών (ICVCN).

Σημείωση 1: Ονοματολογία έχουν εκπονηθεί σε διάφορα θεματικά πεδία (3.1.4), όπως στη βιολογία, ιατρική, φυσική και χημεία.

3.7.8

μακροδομή

επιλογή και διευθέτηση των *ορολογικών λημμάτων* (3.6.2) μιας συλλογής

3.7.9

μικροδομή

επιλογή και διευθέτηση των *ορολογικών δεδομένων* (3.6.1) σε κάθε *ορολογικό λήμμα* (3.6.2) μιας συλλογής

3.7.10

συστηματική διάταξη

συστηματική διευθέτηση

μακροδομή (3.7.8) στην οποία τα *ορολογικά λήμματα* (3.6.2) κατοπτρίζουν το υποκείμενο *σύστημα εννοιών* (3.2.28)

3.7.11

θεματική διάταξη

θεματική διευθέτηση

μακροδομή (3.7.7) στην οποία τα *ορολογικά λήμματα* (3.8.2) διευθετούνται κατά θεματικές ενότητες

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε ένα *λεξιλόγιο* (3.7.5) ανθρώπινου δυναμικού, μια ομάδα *ορολογικών λημμάτων* (3.6.2) σχετίζεται με τις διεργασίες πρόσληψης, ενώ μια άλλη ομάδα σχετίζεται με την αξιολόγηση των υπαλλήλων.

3.7.12

γλωσσοείδια διάταξη

γλωσσοσύνδετη διάταξη

μακροδομή (3.7.8) στην οποία τα *ορολογικά λήμματα* (3.6.2) κατοπτρίζουν τις συμβάσεις διάταξης που προσιδιάζουν σε δεδομένη *φυσική γλώσσα* (3.1.7) ή σε δεδομένο σύνολο χαρακτήρων

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Η αλφαβητική διάταξη σε έναν μονόγλωσσο ορολογικό πόρο.

3.7.13

μεικτή διάταξη

μεικτή διευθέτηση

μακροδομή (3.7.8) η οποία είναι συνδυασμός *συστηματικής διάταξης* (3.7.10), *θεματικής διάταξης* (3.7.11), και *γλωσσοείδιας διάταξης* (3.7.12)

3.7.14

ευρετήριο

λίστα *όρων* (3.4.2) για να βοηθούνται οι χρήστες στον εντοπισμό ενός *ορολογικού λήμματος* (3.6.2) μέσα σε έναν *ορολογικό πόρο* (3.7.1)

Σημείωση 1: Το ευρετήριο δείχνει τη θέση συγκεκριμένων σημείων αναφοράς σε αντιδιαστολή με τον γενικότερο πίνακα περιεχομένων.

3.8 Επεξεργασία φυσικής γλώσσας

3.8.1

λεξικός τύπος

λεξική μορφή

μορφή δεδομένης λέξης που αποτελεί μορφοσυντακτική παραλλαγή

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: δείχνω: δείχνεις, δείχνει, επισκέπτης: επισκέπτη, επισκέπτες, επισκεπτών.

Σημείωση 1: Στις κλιτές *φυσικές γλώσσες* (3.1.7), οι λεξικοί τύποι είναι συχνά ισοδύναμοι με τους κλιτικούς τύπους π.χ. πηγαίνω, πηγαίνεις, πήγα, (θα) πάω, (έχω) πάει.

3.8.2

παράδειγμα

σύνολο *λεξικών τύπων* (3.8.1) μιας δεδομένης λέξης ή ενός δεδομένου *όρου* (3.4.2)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Ένα παράδειγμα της λέξης «όρος» μπορεί να περιλαμβάνει όλες τους κλιτικούς τύπους του ουσιαστικού «όρος»: όρος, όρου, όρο, όροι, όρων, όρους.

3.8.3

τύπος βάσης

μορφή βάσης

λημματικός τύπος

κανονικός τύπος

λεξικός τύπος (3.8.1) επιλεγμένος σύμφωνα με λεξικογραφικές συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν τους τύπους ενός *παραδείγματος* (3.8.2)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: «δείχνω» είναι ο τύπος βάσης για τους λεξικούς τύπους: δείχνεις, δείχνει, δείχνοντας, έδειξα.

Σημείωση 1: Οι σχετικές γραμματικές συμβάσεις μπορεί να ποικίλλουν από γλώσσα σε γλώσσα και από κλάδο σε κλάδο όπως στην *ορολογική εργασία* (3.5.1), στη λεξικογραφία ή στην τεκμηρίωση

3.8.4

αναμφισήμιση

αποσαφήνιση

διαφοροποίηση μεταξύ ομωνύμων ή πολυσήμων με αντιστοίχιση σε καθένα από αυτά της σχετικής έννοιας (3.2.7) ή, αν χρειάζεται, της σχετικής συντακτικής λειτουργίας

3.8.5

λημματοποίηση

διεργασία αναγωγής στον τύπο *βάσης* (3.8.3)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: «βλέπω» αποτελεί τον τύπο βάσης των: βλέπεις, βλέπει, είδα, δείτε.

Σημείωση 1: Λημματοποίηση λέγεται και το αποτέλεσμα της διεργασίας.

3.8.6

μετάθεση

παρουσίαση μιας *κατασήμανσης* (3.4.1) που εμφανίζει τα συνθετικά της κατασήμανσης με διαφορετική διάταξη από τη διάταξή τους στον *τύπο βάσης* (3.8.3)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ Σε ένα *ευρετήριο* (3.7.14) με αλφαβητική διάταξη, ο *όρος* (3.4.2) «διεθνές πρότυπο» θα εμφανιζόταν ως « διεθνές πρότυπο» και ως «πρότυπο, διεθνές», για να εξασφαλίζεται η αναζητησιμότητα των επιθυμητών συνθετικών σε εκείνο το ευρετήριο.

Σημείωση 1: Ένας *όρος* (3.4.2) μπορεί να έχει μόνο ένα λεξικά συναφές συνθετικό.

Σημείωση 2: Η μετάθεση είναι ένα μέσο που καθιστά έναν και τον αυτό *ορολογικό πόρο* (3.7.1) πιο προσβάσιμο, ειδικά σε έντυπη μορφή.

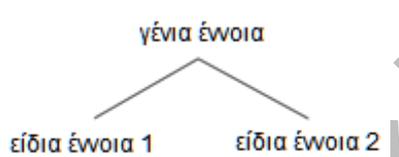
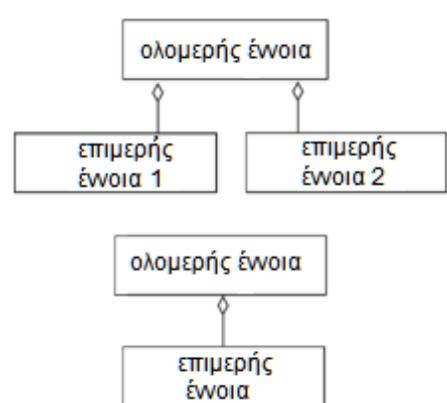
Παράρτημα Α (πληροφοριακό)

Εννοιοδιαγράμματα και μοντέλα εννοιών

Το παρόν παράρτημα περιλαμβάνει εννοιοδιαγράμματα και μοντέλα εννοιών τα οποία απεικονίζουν και διασαφηνίζουν τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών που περιγράφονται στα διάφορα λήμματα του κεφαλαίου 3. Βλέπε Σχήματα Α.1 ως Α.18. Τα εννοιοδιαγράμματα έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με το ISO 704:2009. Τα μοντέλα εννοιών έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με το ISO 24156-1:2014.

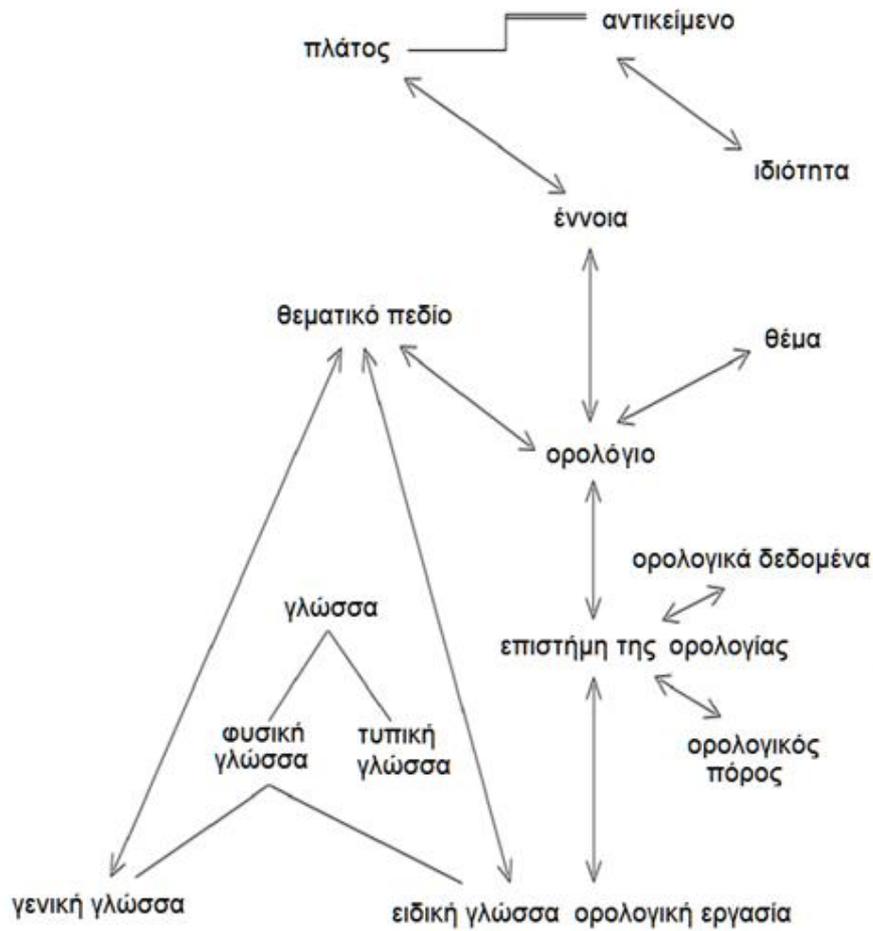
Ο Πίνακας 1 απεικονίζει τη χρήση γραφικών μέσων στα εννοιοδιαγράμματα και στα μοντέλα εννοιών.

Πίνακας 1 — Γραφικά μέσα που χρησιμοποιούνται στα εννοιοδιαγράμματα και στα μοντέλα εννοιών

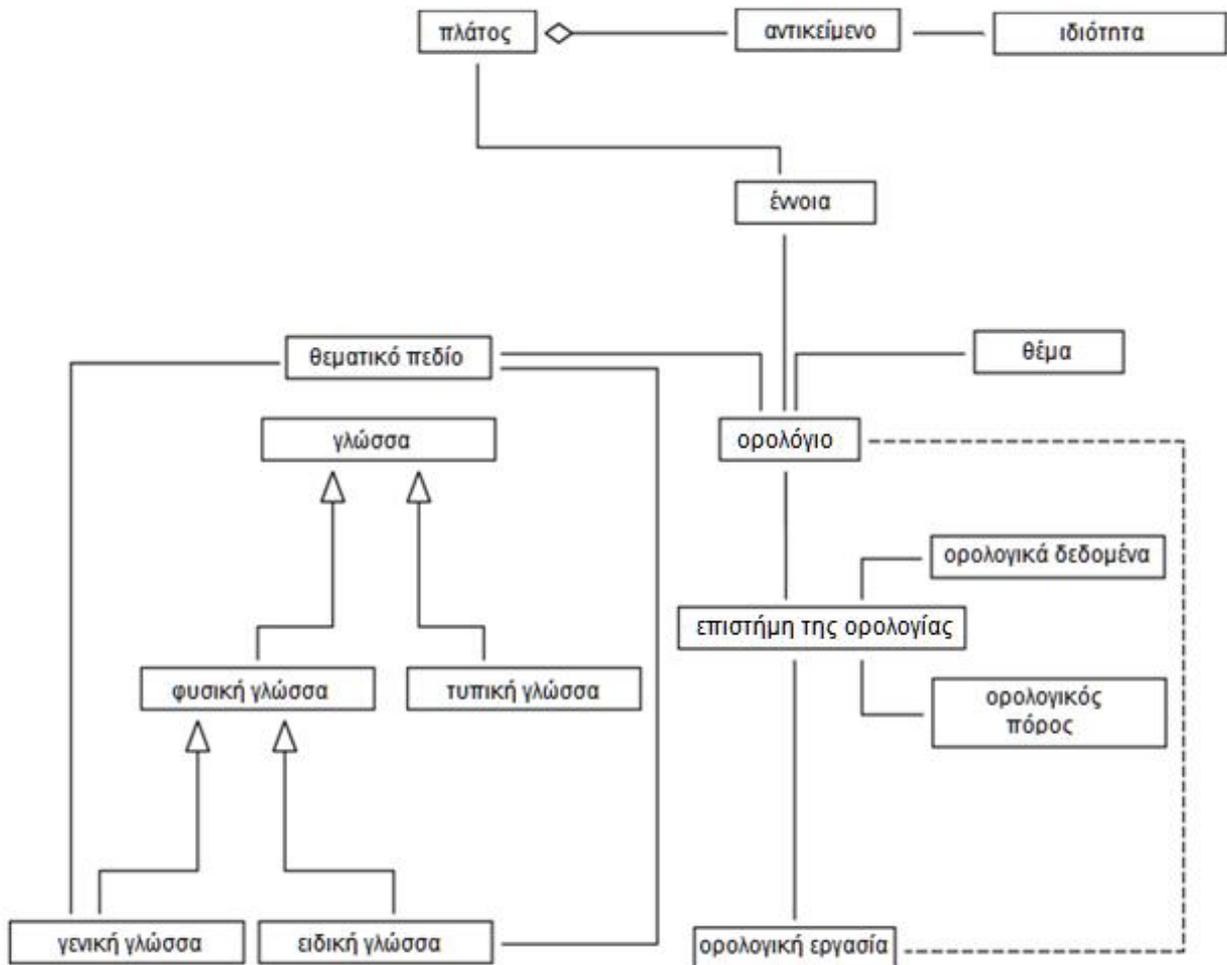
Τύπος σχέσης εννοιών	Εννοιοδιαγράμματα ^{αβ}	Μοντέλα εννοιών ^α
ειδογονική σχέση (βλέπε 3.2.13)		
μεριστική σχέση (βλέπε 3.2.14)		
συσχετική σχέση (βλέπε 3.2.23)		

^α Τόσο στα εννοιοδιαγράμματα όσο και στα μοντέλα εννοιών, οι διακεκομμένες γραμμές (οι οποίες δεν παρουσιάζονται σε τούτο τον πίνακα) απεικονίζουν σχέσεις εννοιών που δεν φαίνονται καθαρά στους ορισμούς των σχετικών εννοιών.

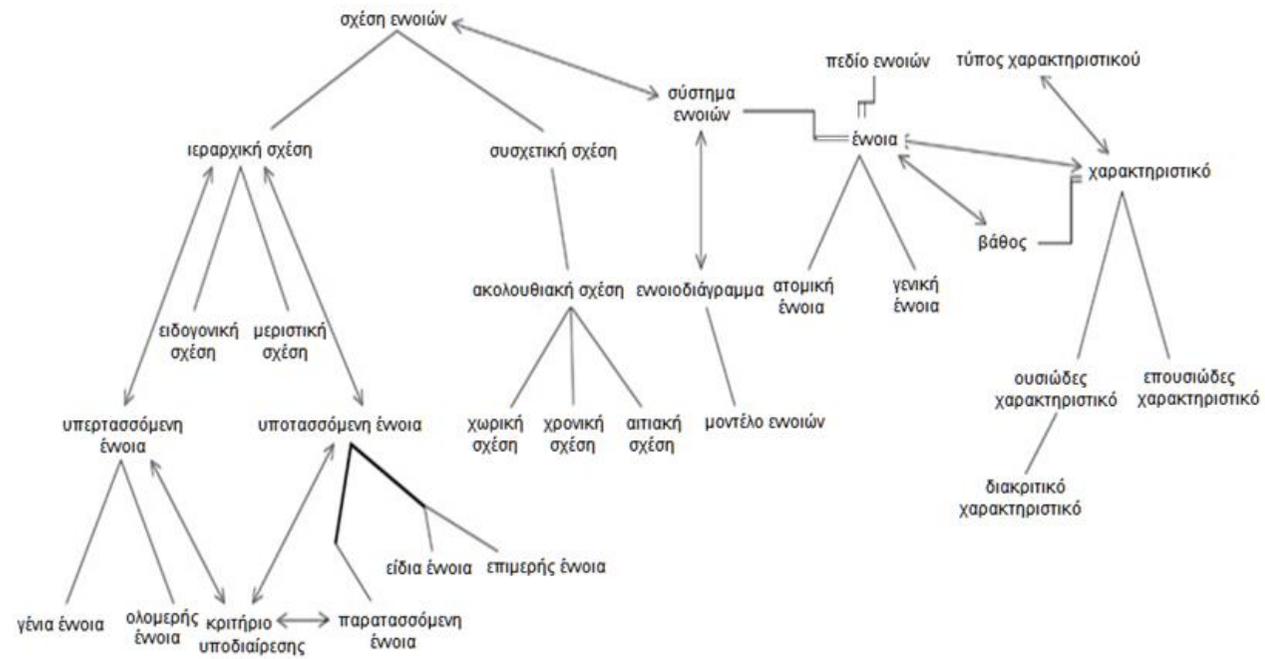
^β Στα εννοιοδιαγράμματα, για τις ειδογονικές σχέσεις, με παχύτερη γραμμή (που δεν παρουσιάζεται σε τούτο τον πίνακα) παριστάνεται το κριτήριο υποδιαίρεσης.



Σχήμα A.1 — Εννοιοδιάγραμμα 'Πραγματικότητα και γλώσσα' (βλέπε 3.1)

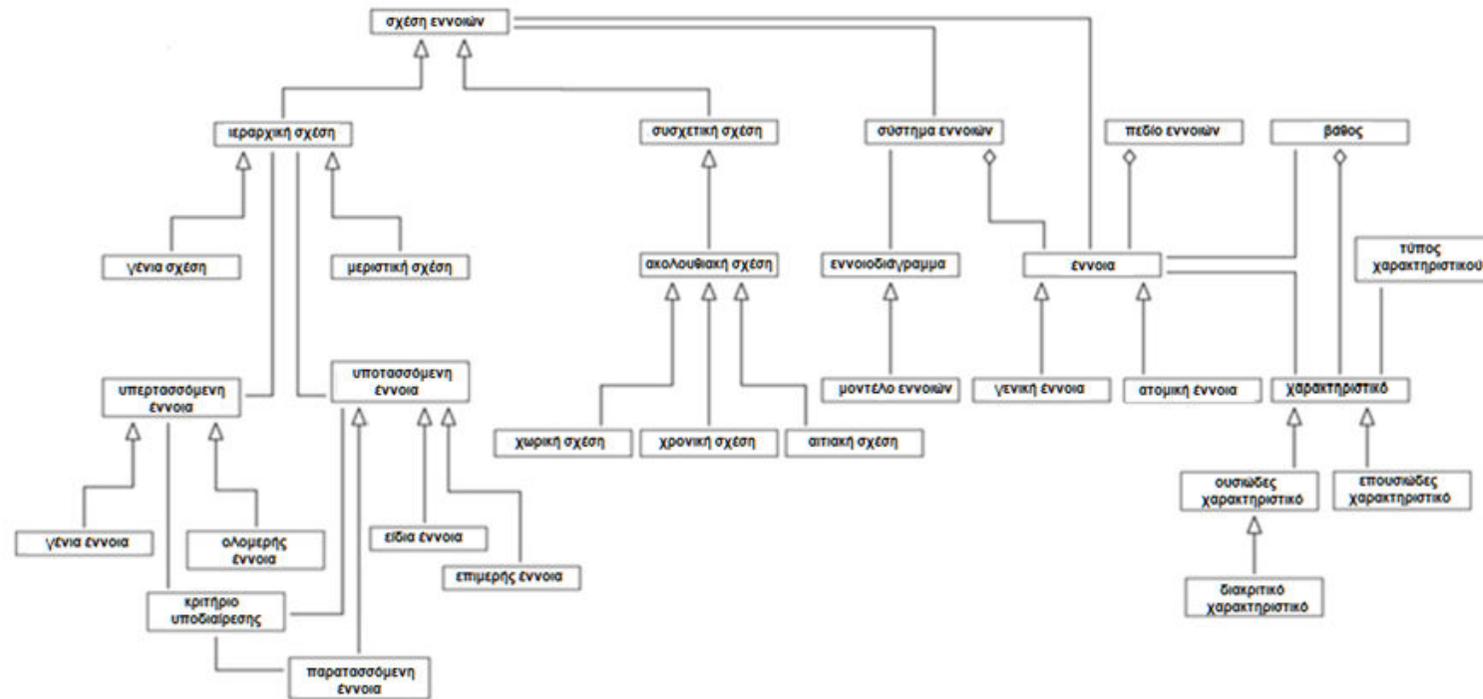


Σχήμα Α.2 — Μοντέλο εννοιών 'Πραγματικότητα και γλώσσα' (βλέπε 3.1)

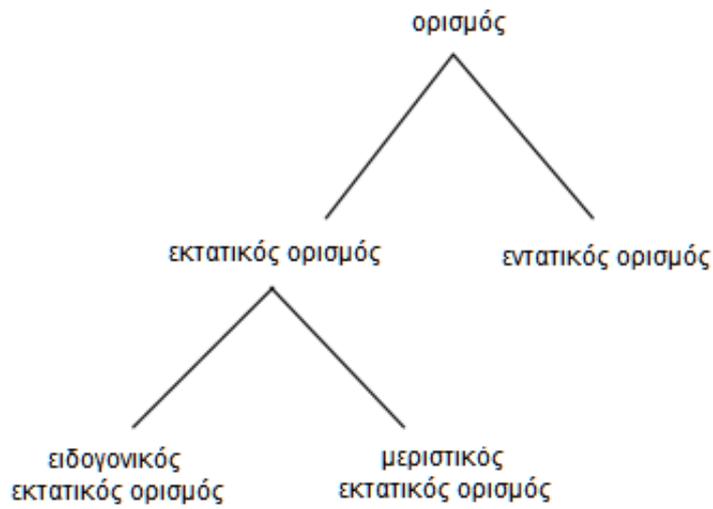


Σχήμα Α.3 — Ενοιοδιάγραμμα “Έννοιες” (βλέπε 3.2)

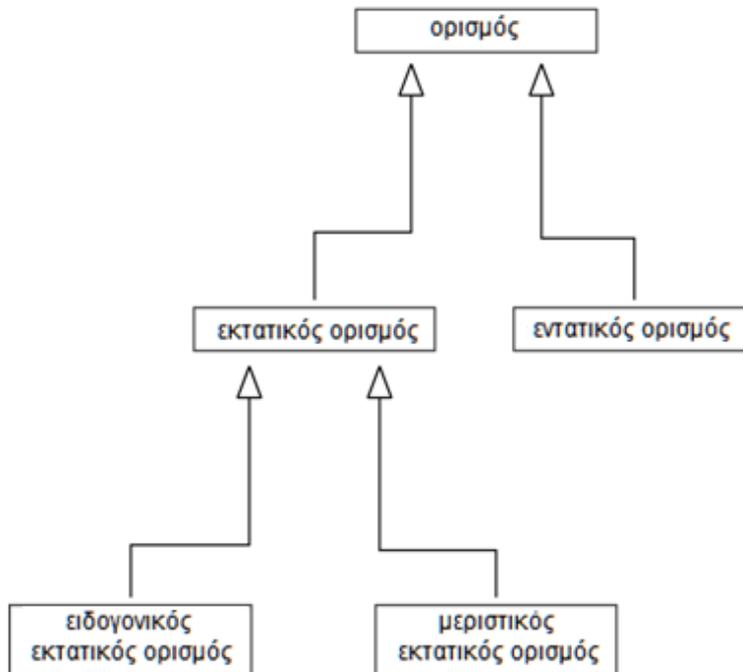
ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΛ.



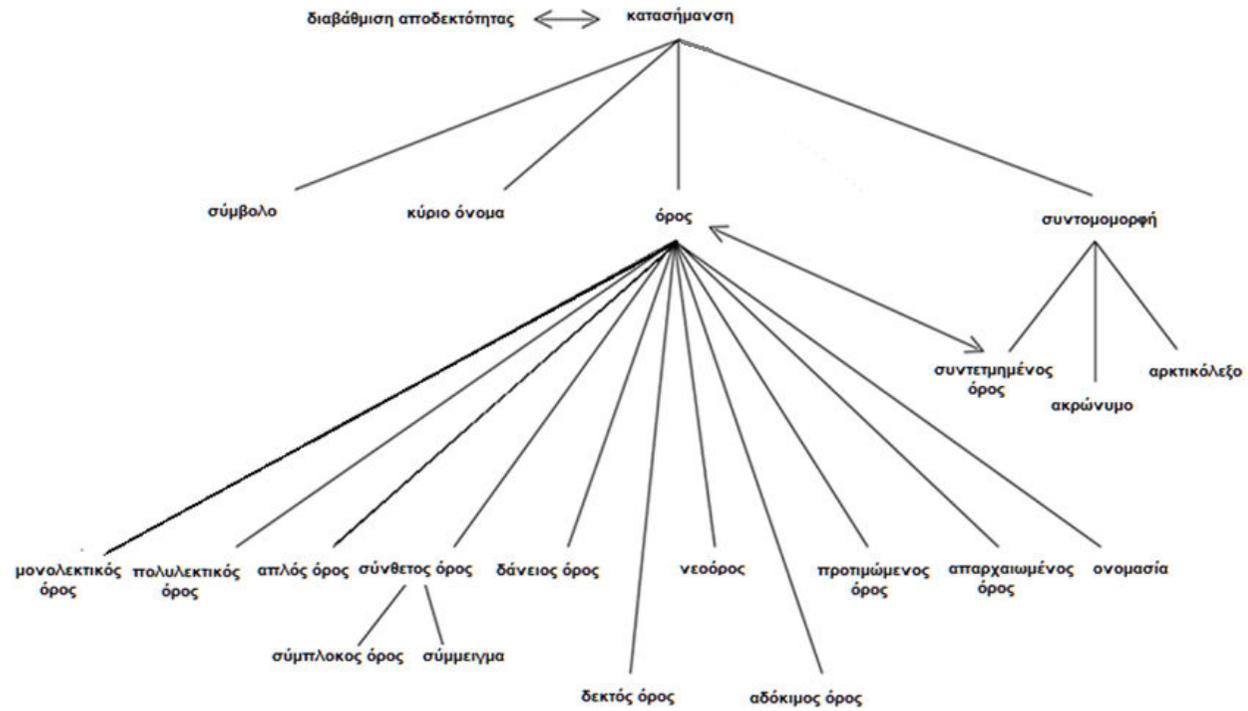
Σχήμα Α.4 — Μοντέλο εννοιών “Έννοιες” (βλέπε 3.2)



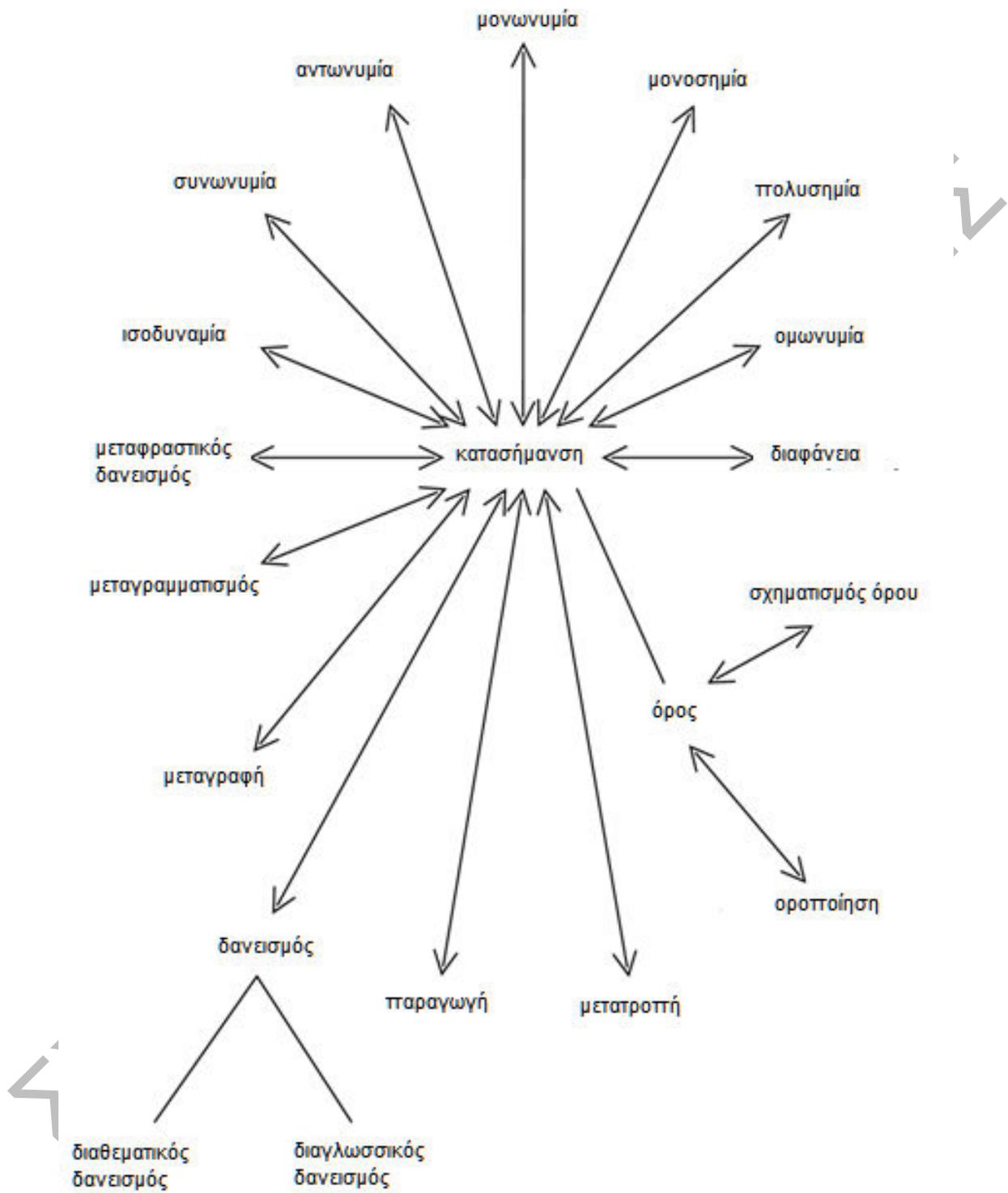
Σχήμα Α.5 — Εννοιοδιάγραμμα ‘Ορισμοί’ (βλέπε 3.3)



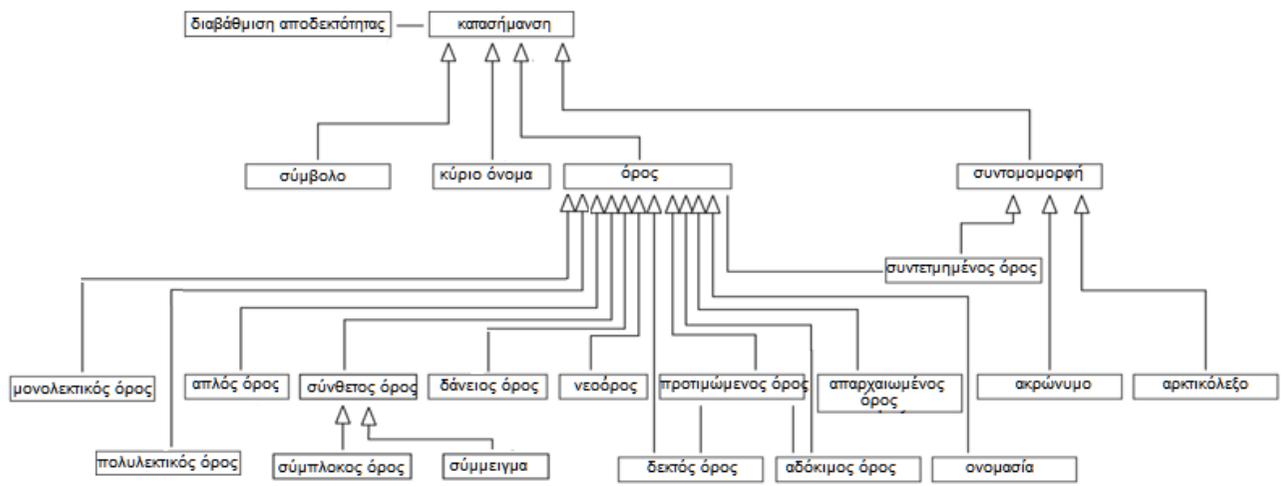
Σχήμα Α.6 — Μοντέλο εννοιών ‘Ορισμοί’ (βλέπε 3.4)



Σχήμα A.7 — Εννοιολογικό διάγραμμα 'Κατασημάνσεις' — Μέρος 1 (βλέπε 3.4)

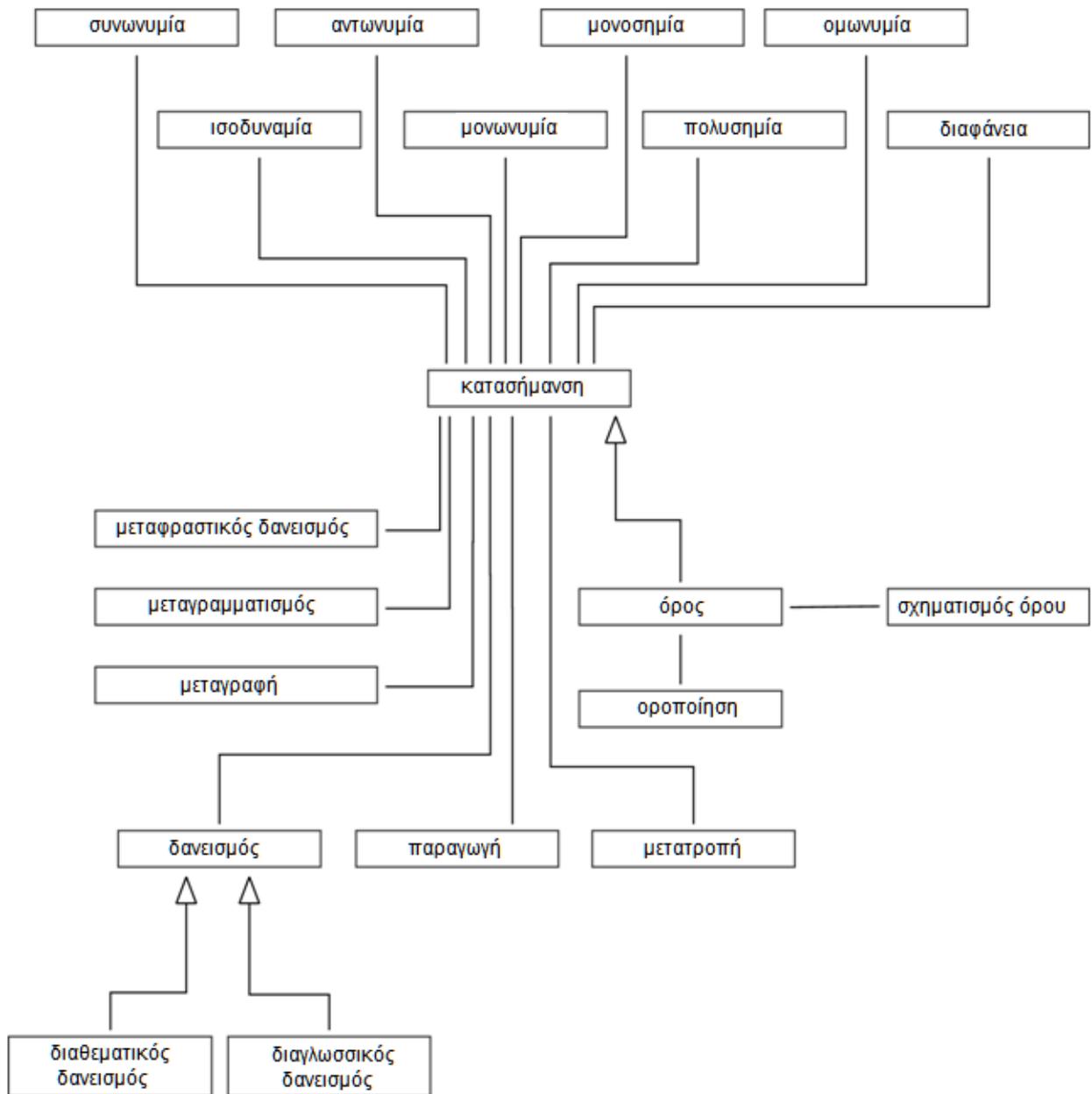


Σχήμα Α.8 — Εννοιοδιάγραμμα ‘Κατασημάνσεις’ — Μέρος 2 (βλέπε 3.4)

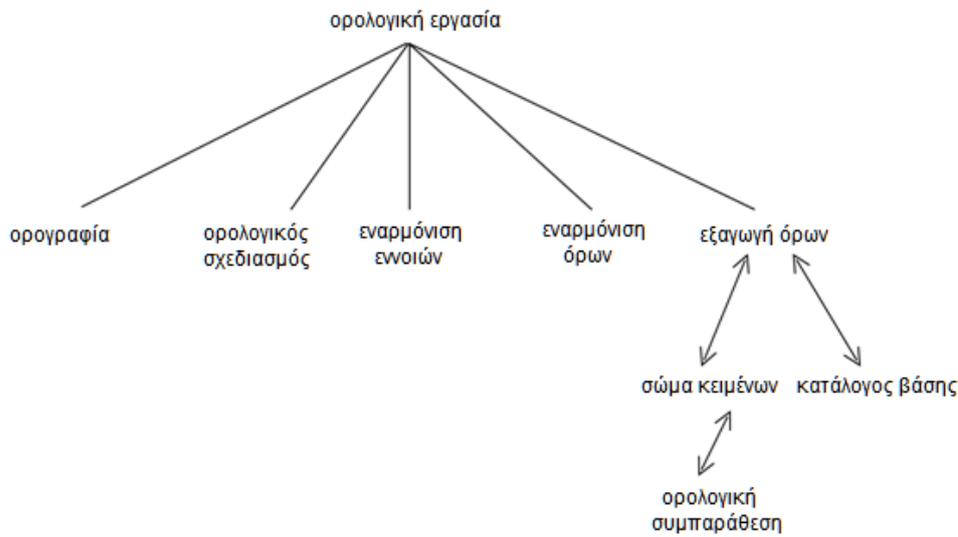


Σχήμα Α.9 — Μοντέλο εννοιών 'Κατασημάνσεις' — Μέρος 1 (βλέπε 3.4)

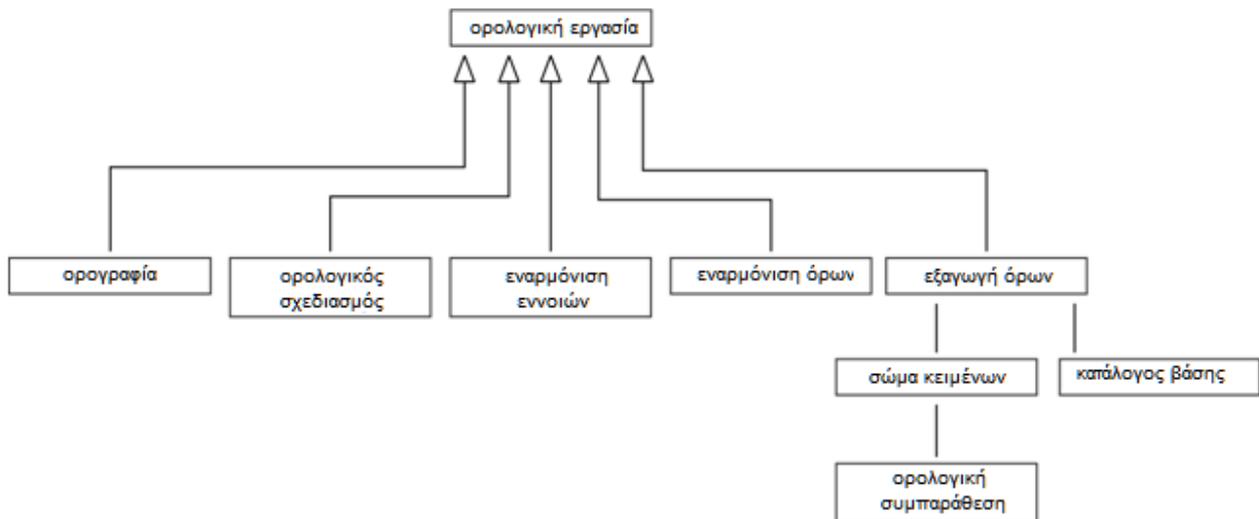
ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ



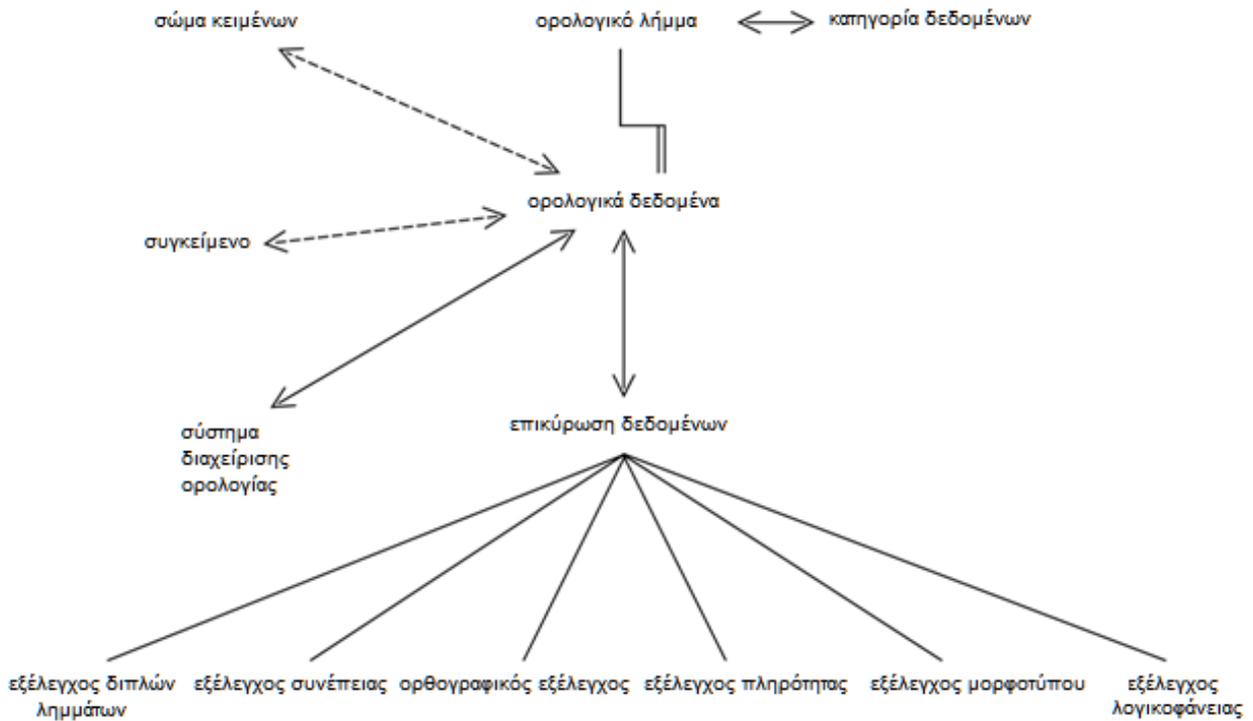
Σχήμα Α.10 — Μοντέλο εννοιών 'Κατασημάνσεις' — Μέρος 2 (βλέπε 3.4)



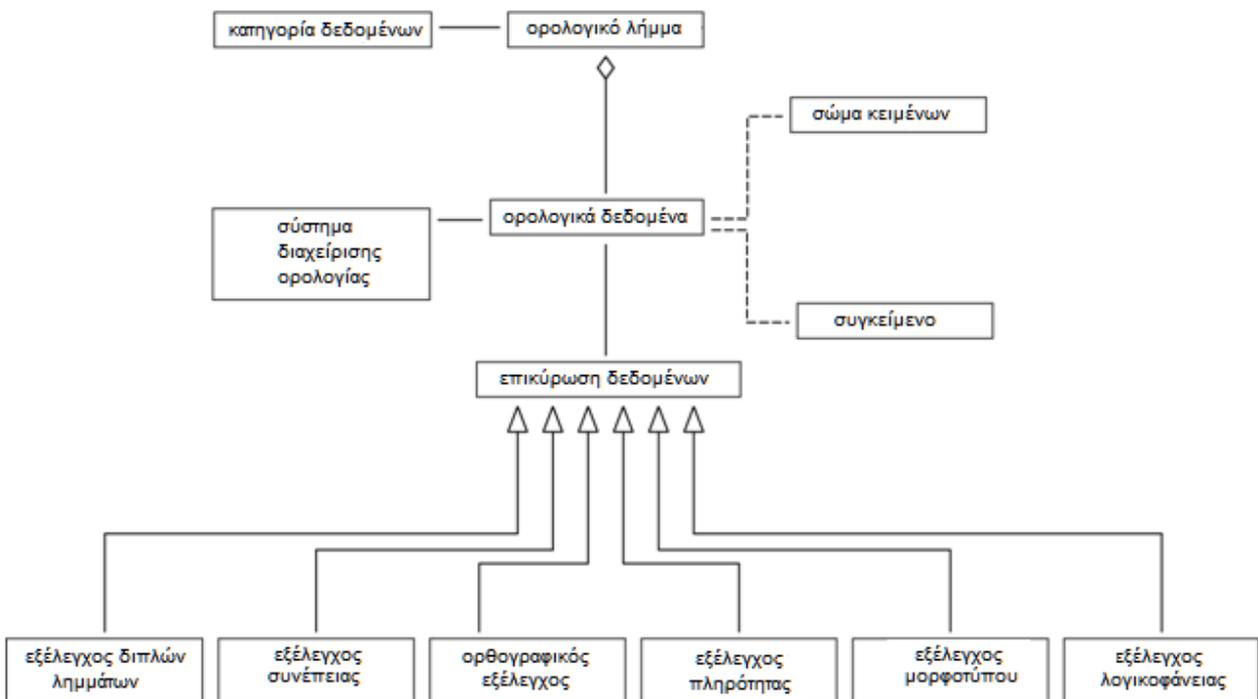
Σχήμα A.11 — Εννοιοδιάγραμμα ‘Δραστηριότητες της ορολογικής εργασίας’ (βλέπε 3.5)



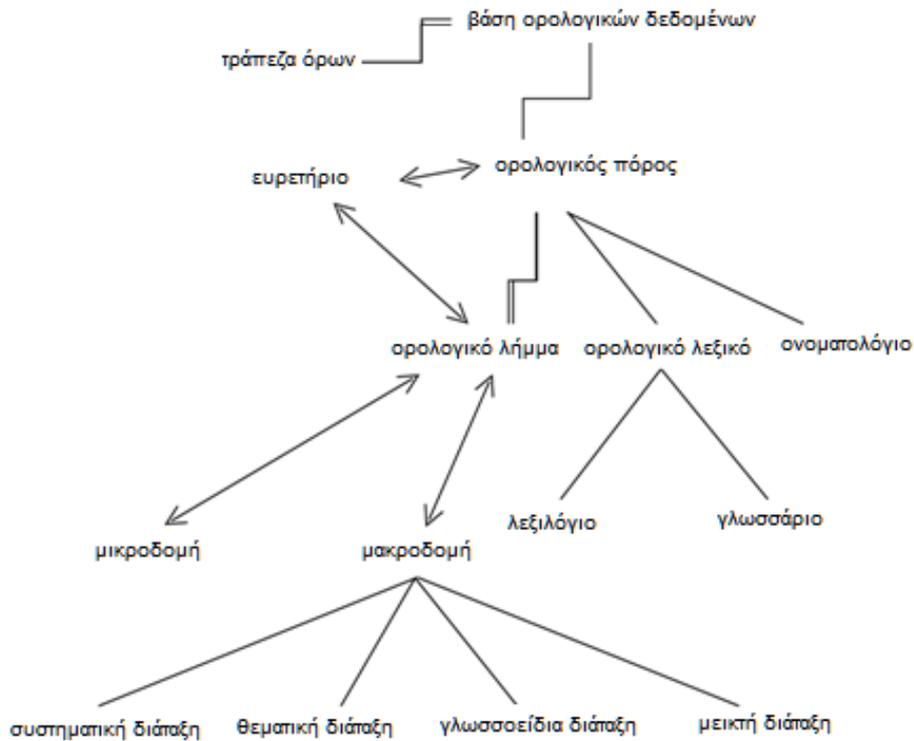
Σχήμα A.12 — Μοντέλο εννοιών ‘Δραστηριότητες της ορολογικής εργασίας’ (βλέπε 3.5)



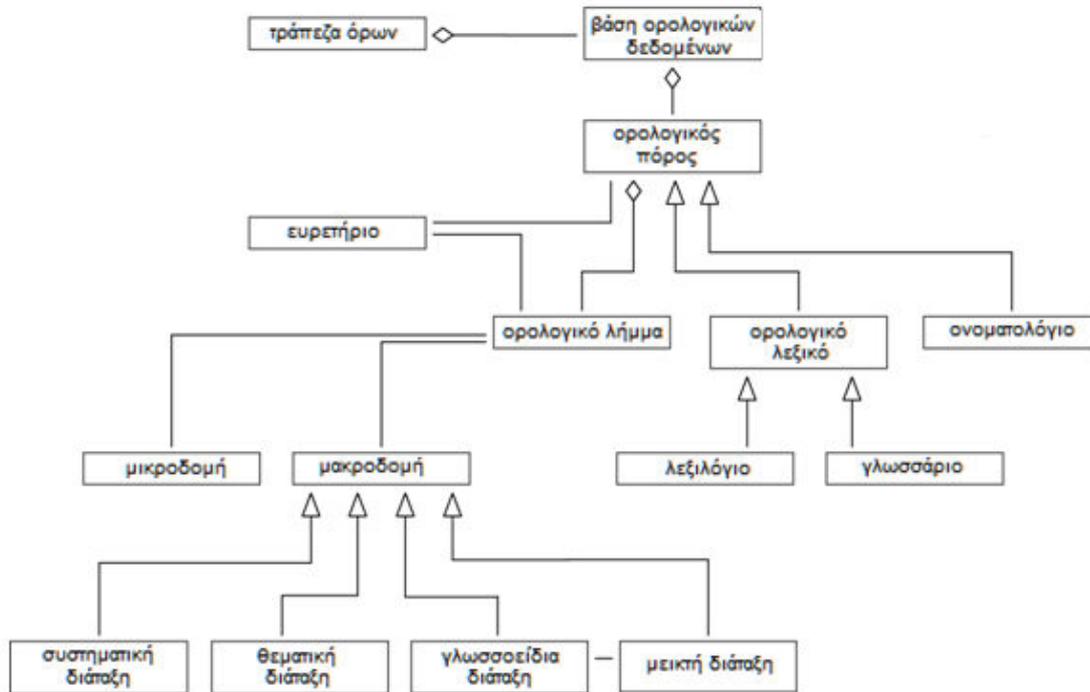
Σχήμα Α.13 — Εννοιοδιάγραμμα 'Ορολογικά δεδομένα' (βλέπε 3.6)



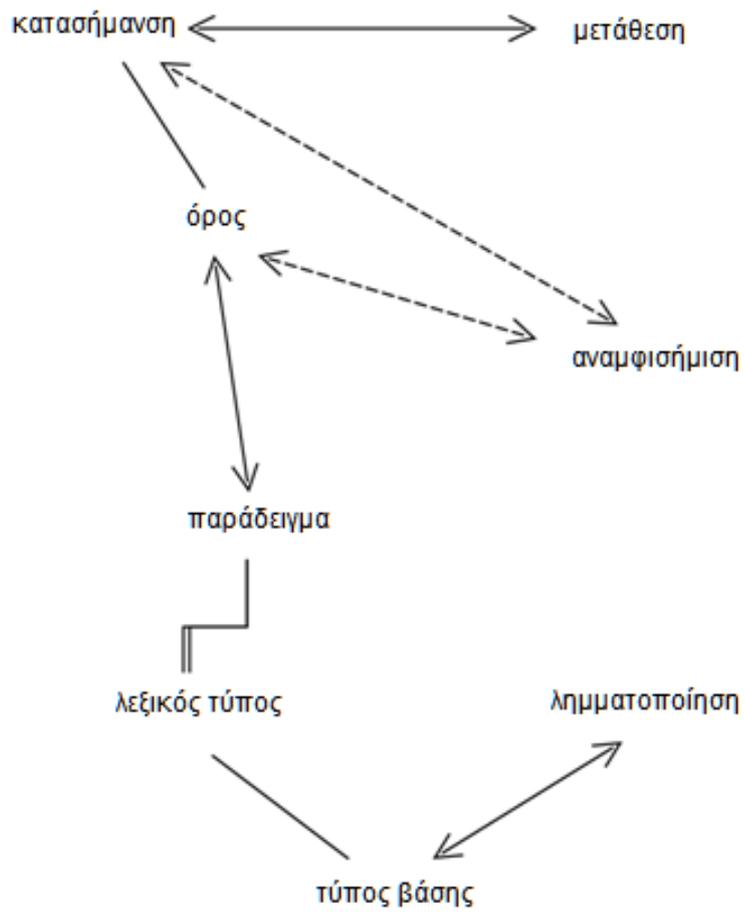
Σχήμα Α.14 — Μοντέλο εννοιών 'Ορολογικά δεδομένα' (βλέπε 3.6)



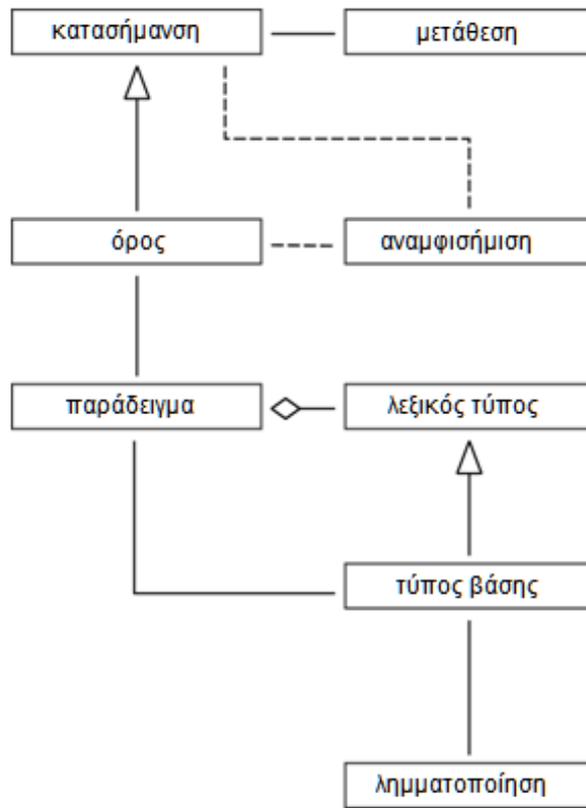
Σχήμα A.15 — Εννοιοδιάγραμμα 'Ορολογικοί πόροι' (βλέπε 3.7)



Σχήμα A.16 — Μοντέλο εννοιών 'Ορολογικοί πόροι' (βλέπε 3.7)



Σχήμα Α.17 — Εννοιοδιάγραμμα 'Επεξεργασία φυσικής γλώσσας' (βλέπε 3.8)



Σχήμα A.18 — Μοντέλο εννοιών 'Επεξεργασία φυσικής γλώσσας' (βλέπε 3.8)

Παράρτημα Β (πληροφοριακό)

Ελληνοαγγλογαλλικό ορολόγιο και ευρετήριο

Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
αδόκιμος όρος	deprecated term	terme déconseillé	3.4.21
αιτιακή σχέση, σχέση αιτίου-αποτελέσματος	causal relation, cause-effect relation	relation causale, relation de cause à effet	3.2.27
ακολουθιακή σχέση	sequential relation	relation séquentielle	3.2.24
ακρώνυμο, ακρωνύμιο	acronym	acronyme	3.4.15
αναμφισήμιση, αποσαφήνιση	disambiguation	résolution d'ambiguïté	3.8.4
αντικείμενο	object	objet	3.1.1
αντωνυμία	antonymy	antonyme	3.4.25
απαρχαιωμένος όρος	obsolete term	terme désuet	3.4.22
απλός όρος	simple term	terme simple	3.4.6
αρκτικόλεξο	initialism	sigle	3.4.16
ατομική έννοια	individual concept	concept individuel	3.2.8
βάθος, έκταση	extension	extension	3.1.2
βάθος, ένταση	intension	intension	3.2.6
βάση ορολογικών δεδομένων, βάση όρων	terminology database, termbase	base de données terminologiques, base terminologique	3.7.2
γένια έννοια, έννοια γένος, γένος	generic concept	concept générique	3.2.19
γενική γλώσσα	general language	langue générale	3.1.8
γενική έννοια	general concept	concept général	3.2.9
γλώσσα	language	langage	3.1.6
γλωσσάριο	glossary	glossaire	3.7.6
γλωσσοείδία διάταξη, γλωσσοσύνδετη διάταξη	language-specific order	ordre de tri spécifique de la langue	3.7.12
δάνειος όρος	borrowed term	terme emprunté	3.4.11
δανεισμός	borrowing	emprunt	3.4.32
δεκτός όρος, αποδεκτός όρος	admitted term	terme toléré	3.4.20
διαβάθμιση αποδεκτότητας	acceptability rating	cote d'acceptabilité	3.4.18
διαγλωσσικός δανεισμός	translingual borrowing	emprunt translingue	3.4.34
διαθεματικός δανεισμός	transdisciplinary borrowing	emprunt transdisciplinaire	3.4.33
διακριτικό χαρακτηριστικό	delimiting characteristic	caractéristique distinctive	3.2.5

Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
διαφάνεια	transparency	transparence	3.4.40
είδια έννοια, έννοια είδος, είδος	specific concept	concept spécifique	3.2.20
ειδική γλώσσα	special language, language for special purposes, language for specific purposes, LSP	langue de spécialité	3.1.9
ειδογονική σχέση, ειδογονική σχέση εννοιών, σχέση γένους-ειδους	generic relation, generic concept relation, genus-species relation	relation générique, relation générique entre concepts, relation genre-espèce	3.2.13
ειδογονικός εκτατικός ορισμός	generic extensional definition	définition par extension générique	3.3.4
εκτατικός ορισμός	extensional definition	définition par extension	3.3.3
εναρμόνιση εννοιών	concept harmonization	harmonisation des concepts	3.5.4
εναρμόνιση όρων	term harmonization	harmonisation des termes	3.5.5
έννοια	concept	concept	3.2.7
εννοιοδιάγραμμα	concept diagram	schéma conceptuel	3.2.29
εντατικός ορισμός	intensional definition	définition par intension	3.3.2
εξαγωγή όρων	term extraction	extraction de termes	3.5.6
εξέλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλοεγγραφής λημμάτων	double-entry check	contrôle des doublons	3.6.7
εξέλεγχος λογικοφάνειας, έλεγχος λογικοφάνειας	plausibility check, reasonableness check	contrôle de la plausibilité, contrôle de la vraisemblance	3.6.12
εξέλεγχος μορφοτύπου, έλεγχος μορφοτύπου	format check	contrôle du format	3.6.11
εξέλεγχος πληρότητας, έλεγχος πληρότητας	completeness check	contrôle de complétude	3.6.10
εξέλεγχος συνέπειας, έλεγχος συνέπειας	consistency check	contrôle de cohérence	3.6.8
επικύρωση δεδομένων	data validation	validation des données	3.6.6
επουσιώδεις χαρακτηριστικό	non-essential characteristic	caractéristique non essentielle	3.2.4
ευρετήριο	index	index	3.7.14
θέμα	subject	sujet	3.1.5
θεματική διάταξη, θεματική διευθέτηση	thematic order, thematic arrangement	ordre thématique, classement thématique	3.7.11
θεματικό πεδίο, τομέας	domain, subject field	domaine	3.1.4
ιδιότητα	property	propriété	3.1.3

Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
ιεραρχική σχέση, ιεραρχική σχέση εννοιών	hierarchical relation , hierarchical concept relation	relation hiérarchique , relation hiérarchique entre concepts	3.2.12
ισοδυναμία	equivalence	équivalence	3.4.24
κατάλογος βάσης, λίστα βάσης	base list	liste de base	3.5.7
κατασήμανση	designation , designator	désignation	3.4.1
κατηγορία δεδομένων	data category	catégorie de données	3.6.3
κριτήριο υποδιαίρεσης	criterion of subdivision , subdivision criterion	critère de subdivision	3.2.17
κύριο όνομα	proper name	nom propre	3.4.4
λεξικός τύπος, λεξική μορφή	word form	forme d'un mot	3.8.1
λεξιλόγιο	vocabulary	vocabulaire	3.7.5
λημματοποίηση	lemmatization	lemmatisation	3.8.5
μακροδομή	macrostructure	macrostructure	3.7.8
μεικτή διάταξη, μεικτή διευθέτηση	mixed order , mixed arrangement	ordre mixte , classement mixte	3.7.13
μεριστική σχέση, μεριστική σχέση εννοιών, σχέση όλου-μέρους	partitive relation , partitive concept relation, part-whole relation, part-of relation	relation partitive , relation partitive entre concepts , relation partie-tout , relation partie de	3.2.14
επιμερής έννοια, έννοια μέρος, μέρος	partitive concept	concept partitif	3.2.22
μεριστικός εκτατικός ορισμός	partitive extensional definition	définition par extension partitive	3.3.5
μεταγραμματισμός	transliteration	translittération	3.4.36
μεταγραφή	transcription	transcription	3.4.37
μετάθεση	permutation	permutation	3.8.6
μετατροπή	conversion	conversion	3.4.39
μεταφραστικός δανεισμός	loan translation , calque translation	calque , traduction mot à mot	3.4.35
μικροδομή	microstructure	microstructure	3.7.9
μονολεκτικός όρος	single-word term	uniterme	3.4.7
μονοσημία	monosemy	monosémie	3.4.27
	concept model	modèle conceptuel	3.2.30
μοντέλο εννοιών			
μονωνυμία	mononymy	mononymie	3.4.26
νεόορος, νεώνυμο	new term , neonym, neoterm	néologisme , néonyme, néoterm	3.4.12

Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
ολομερής έννοια, έννοια όλον, όλον	comprehensive concept	concept intégrant	3.2.21
ομωνυμία	homonymy	homonymie	3.4.29
ονομασία	appellation	appellation	3.4.3
ονοματολόγιο, ονοματολογία	nomenclature	nomenclature	3.7.7
ορθογραφικός εξέλεγχος, ορθογραφικός έλεγχος	spell-check	vérification orthographique	3.6.9
ορισμός	definition	définition	3.3.1
ορογραφία	terminography	terminographie	3.5.2
Ορολογία, επιστήμη της ορολογίας	terminology science, terminology studies	science de la terminologie, science terminologique	3.1.12
ορολογικά δεδομένα	terminological data	donnée terminologique	3.6.1
ορολογική εργασία, διαχείριση ορολογίας	terminology work, terminology management	travail terminologique, gestion de la terminologie	3.5.1
ορολογική συμπαράθεση	terminological concordance	concordance terminologique	3.5.8
ορολογικό λεξικό, λεξικό ειδικής γλώσσας	terminological dictionary, special-language dictionary, LSP dictionary	dictionnaire terminologique	3.7.4
ορολογικό λήμμα	terminological entry	article terminologique	3.6.2
ορολογικός πόρος, συλλογή ορολογικών δεδομένων	terminology resource, terminological data collection, TDC	ressource terminologique, ensemble de données terminologiques	3.7.1
ορολογικός σχεδιασμός	terminology planning	aménagement terminologique	3.5.3
ορολόγιο, ορολογία	terminology	terminologie	3.1.11
οροποίηση	terminologization	terminologisation	3.4.30
όρος	term	terme	3.4.2
ουσιώδες χαρακτηριστικό παραγωγή	essential characteristic derivation	caractéristique essentielle dérivation	3.2.3 3.4.38
παράδειγμα	paradigm	paradigme	3.8.2
παρατασόμενη έννοια	coordinate concept	concept coordonné	3.2.18
	concept field	champ conceptuel	3.2.10
πεδίο εννοιών			
πολυλεκτικός όρος	multi-word term	multiterme	3.4.10
πολυσημία	polysemy	polysémie	3.4.28
προτιμώμενος όρος	preferred term	terme privilégié	3.4.19
συγκείμενο	context	contexte	3.6.5

Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
σύμβολο	symbol	symbole	3.4.5
σύμμιγμα	blend , blended designation	mot-valise , désignation-valise	3.4.13
σύμπλοκος όρος	complex term	terme complexe	3.4.9
σύνθετος όρος	compound term	terme composé	3.4.8
συντετμημένος όρος	clipped term	terme tronqué	3.4.17
συντομομορφή, συντομευμένη μορφή	abbreviation , abbreviated form	abréviation , forme abrégée	3.4.14
συνωνυμία	synonymy	synonymie	3.4.23
σύστημα διαχείρισης ορολογίας, ΣΔΟ	terminology management system, TMS	système de gestion de la terminologie , SGT	3.6.13
σύστημα εννοιών	concept system , system of concepts	système de concepts	3.2.28
συστηματική διάταξη, συστηματική διευθέτηση	systematic order , systematic arrangement	ordre systématique , classement systématique	3.7.10
συσχετική σχέση, συσχετική σχέση εννοιών, πραγματολογική σχέση	associative relation, associative concept relation, pragmatic relation	relation associative , relation associative entre concepts , relation pragmatique	3.2.23
σχέση εννοιών	concept relation	relation conceptuelle	3.2.11
σηματισμός όρων	term formation	formation de termes	3.4.31
σώμα κειμένων	text corpus , corpus	corpus de textes , corpus	3.6.4
τράπεζα όρων, τράπεζα ορολογικών δεδομένων	term bank , terminological data bank	banque de données terminologiques , banque de termes	3.7.3
τυπική γλώσσα	formal language	langage formel	3.1.10
τύπος βάσης, μορφή βάσης, λημματικός τύπος, κανονικός τύπος	base form , reference form, canonical form	forme de base , forme de référence , forme canonique	3.8.3
τύπος χαρακτηριστικού	type of characteristic	type de caractéristique	3.2.2
υπερτασόμενη έννοια, ευρύτερη έννοια, πλατύτερη έννοια	superordinate concept , broader concept	concept superordonné	3.2.15
υποτασόμενη έννοια, στενότερη έννοια	subordinate concept , narrower concept	concept subordonné	3.2.16
φυσική γλώσσα	natural language	langue	3.1.7
χαρακτηριστικό	characteristic	caractéristique	3.2.1
χρονική σχέση	temporal relation	relation temporelle	3.2.26
χωρική σχέση	spatial relation	relation spatiale	3.2.25

Παράρτημα Γ (πληροφοριακό)

Αγγλοελληνογαλλικό ορολόγιο και ευρετήριο

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
abbreviation, abbreviated form	συντομομορφή, συντομευμένη μορφή	abréviation, forme abrégée	3.4.14
acceptability rating	διαβάθμιση αποδεκτότητας	cote d'acceptabilité	3.4.18
acronym	ακρώνυμο, ακρωνύμιο	acronyme	3.4.15
admitted term	δεκτός όρος, αποδεκτός όρος	terme toléré	3.4.20
antonymy	αντωνυμία	antonyme	3.4.25
appellation	ονομασία	appellation	3.4.3
associative relation, associative concept relation, pragmatic relation	συσχετική σχέση, συσχετική σχέση εννοιών, πραγματολογική σχέση	relation associative, relation associative entre concepts, relation pragmatique	3.2.23
base form, reference form, canonical form	τύπος βάσης, μορφή βάσης, λημματικός τύπος, κανονικός τύπος	forme de base, forme de référence, forme canonique	3.8.3
base list	κατάλογος βάσης, λίστα βάσης	liste de base	3.5.7
blend, blended designation	σύμμιγμα	mot-valise, désignation- valise	3.4.13
borrowed term	δάνειος όρος	terme emprunté	3.4.11
borrowing	δανεισμός	emprunt	3.4.32
causal relation, cause- effect relation	αιτιακή σχέση, σχέση αιτίου- αποτελέσματος	relation causale, relation de cause à effet	3.2.27
characteristic	χαρακτηριστικό	caractéristique	3.2.1
clipped term	συντετμημένος όρος	terme tronqué	3.4.17
completeness check	εξέλεγχος πληρότητας, έλεγχος πληρότητας	contrôle de complétude	3.6.10
complex term	σύμπλοκος όρος	terme complexe	3.4.9
compound term	σύνθετος όρος	terme composé	3.4.8
comprehensive concept	ολομερής έννοια, έννοια όλον, όλον	concept intégrant	3.2.21
concept	έννοια	concept	3.2.7
concept diagram	εννοιοδιάγραμμα	schéma conceptuel	3.2.29
concept field	πεδίο εννοιών	champ conceptuel	3.2.10
concept harmonization	εναρμόνιση εννοιών	harmonisation des concepts	3.5.4
concept model	μοντέλο εννοιών	modèle conceptuel	3.2.30

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
concept relation	σχέση εννοιών	relation conceptuelle	3.2.11
concept system, system of concepts	σύστημα εννοιών	système de concepts	3.2.28
consistency check	εξέλεγχος συνέπειας, έλεγχος συνέπειας	contrôle de cohérence	3.6.8
context	συγκείμενο	contexte	3.6.5
conversion	μετατροπή	conversion	3.4.39
coordinate concept	παρατασόμενη έννοια	concept coordonné	3.2.18
criterion of subdivision, subdivision criterion	κριτήριο υποδιαίρεσης	critère de subdivision	3.2.17
data category	κατηγορία δεδομένων	catégorie de données	3.6.3
data validation	επικύρωση δεδομένων	validation des données	3.6.6
definition	ορισμός	définition	3.3.1
delimiting characteristic	διακριτικό χαρακτηριστικό	caractéristique distinctive	3.2.5
deprecated term	αδόκιμος όρος	terme déconseillé	3.4.21
derivation	παραγωγή	dérivation	3.4.38
designation, designator	κατασήμανση	désignation	3.4.1
disambiguation	αναμφισήμιση, αποσαφήνιση	résolution d'ambiguïté	3.8.4
domain, subject field	θεματικό πεδίο, τομέας	domaine	3.1.4
double-entry check	εξέλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλοεγγραφής λημμάτων	contrôle des doublons	3.6.7
equivalence	ισοδυναμία	équivalence	3.4.24
essential characteristic	ουσιώδες χαρακτηριστικό	caractéristique essentielle	3.2.3
extension	βάθος, έκταση	extension	3.1.2
extensional definition	εκτατικός ορισμός	définition par extension	3.3.3
formal language	τυπική γλώσσα	langage formel	3.1.10
format check	εξέλεγχος μορφοτύπου, έλεγχος μορφοτύπου	contrôle du format	3.6.11
general concept	γενική έννοια	concept général	3.2.9
general language	γενική γλώσσα	langue générale	3.1.8
generic concept	γένια έννοια, έννοια γένος, γένος	concept générique	3.2.19
generic extensional definition	ειδογονικός εκτατικός ορισμός	définition par extension générique	3.3.4

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
generic relation, generic concept relation, genus-species relation	ειδογονική σχέση, ειδογονική σχέση εννοιών, σχέση γένους- ειδους	relation générique, relation générique entre concepts, relation genre- espèce	3.2.13
glossary	γλωσσάριο	glossaire	3.7.6
hierarchical relation, hierarchical concept relation	ιεραρχική σχέση, ιεραρχική σχέση εννοιών	relation hiérarchique, relation hiérarchique entre concepts	3.2.12
homonymy	ομωνυμία	homonymie	3.4.29
index	ευρετήριο	index	3.7.14
individual concept	ατομική έννοια	concept individuel	3.2.8
initialism	αρκτικόλεξο	sigle	3.4.16
intension	βάθος, ένταση	intension	3.2.6
intensional definition	εντατικός ορισμός	définition par intension	3.3.2
language	γλώσσα	langage	3.1.6
language-specific order	γλωσσοείδια διάταξη, γλωσσοσύνδετη διάταξη	ordre de tri spécifique de la langue	3.7.12
lemmatization	λημματοποίηση	lemmatisation	3.8.5
loan translation, calque translation	μεταφραστικός δανεισμός	calque, traduction mot à mot	3.4.35
macrostructure	μακροδομή	macrostructure	3.7.8
microstructure	μικροδομή	microstructure	3.7.9
mixed order, mixed arrangement	μεικτή διάταξη, μεικτή διευθέτηση	ordre mixte, classement mixte	3.7.13
mononymy	μονωνυμία	mononymie	3.4.26
monosemy	μονοσημία	monosémie	3.4.27
multi-word term	πολυλεκτικός όρος	multiterme	3.4.10
natural language	φυσική γλώσσα	langue	3.1.7
new term, neonym, neoterm	νεόορος, νεώνυμο	néologisme, néonyme, néoterme	3.4.12
nomenclature	ονοματολόγιο, ονοματολογία	nomenclature	3.7.7
non-essential characteristic	επουσιώδες χαρακτηριστικό	caractéristique non essentielle	3.2.4
object	αντικείμενο	objet	3.1.1
obsolete term	απαρχαιωμένος όρος	terme désuet	3.4.22
paradigm	παράδειγμα	paradigme	3.8.2
partitive concept	επιμερής έννοια, έννοια μέρος, μέρος	concept partitif	3.2.22

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
partitive extensional definition	μεριστικός εκτατικός ορισμός	définition par extension partitive	3.3.5
partitive relation, partitive concept relation, part-whole relation, part-of relation	μεριστική σχέση, μεριστική σχέση εννοιών, σχέση όλου-μέρους	relation partitive, relation partitive entre concepts, relation partie-tout, relation partie de	3.2.14
permutation	μετάθεση	permutation	3.8.6
plausibility check, reasonableness check	εξέλεγχος λογικοφάνειας, έλεγχος λογικοφάνειας	contrôle de la plausibilité, contrôle de la vraisemblance	3.6.12
polysemy	πολυσημία	polysémie	3.4.28
preferred term	προτιμώμενος όρος	terme privilégié	3.4.19
proper name	κύριο όνομα	nom propre	3.4.4
property	ιδιότητα	propriété	3.1.3
sequential relation	ακολουθιακή σχέση	relation séquentielle	3.2.24
simple term	απλός όρος	terme simple	3.4.6
single-word term	μονολεκτικός όρος	uniterme	3.4.7
spatial relation	χωρική σχέση	relation spatiale	3.2.25
special language, language for special purposes, language for specific purposes, LSP	ειδική γλώσσα	langue de spécialité	3.1.9
specific concept	είδια έννοια, έννοια είδος, είδος	concept spécifique	3.2.20
spell-check	ορθογραφικός εξέλεγχος, ορθογραφικός έλεγχος	vérification orthographique	3.6.9
subject	θέμα	sujet	3.1.5
subordinate concept, narrower concept	υποτασσόμενη έννοια, στενότερη έννοια	concept subordonné	3.2.16
superordinate concept, broader concept	υπερτασσόμενη έννοια, ευρύτερη έννοια, πλατύτερη έννοια	concept superordonné	3.2.15
symbol	σύμβολο	symbole	3.4.5
synonymy	συνωνυμία	synonymie	3.4.23
systematic order, systematic arrangement	συστηματική διάταξη, συστηματική διευθέτηση	ordre systématique, classement systématique	3.7.10
temporal relation	χρονική σχέση	relation temporelle	3.2.26
term	όρος	terme	3.4.2
term bank, terminological data bank	τράπεζα όρων, τράπεζα ορολογικών δεδομένων	banque de données terminologiques, banque de termes	3.7.3
term extraction	εξαγωγή όρων	extraction de termes	3.5.6

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
term formation	σηματισμός όρων	formation de termes	3.4.31
term harmonization	εναρμόνιση όρων	harmonisation des termes	3.5.5
terminography	ορογραφία	terminographie	3.5.2
terminological concordance	ορολογική συμπαράθεση	concordance terminologique	3.5.8
terminological data	ορολογικά δεδομένα	donnée terminologique	3.6.1
terminological dictionary, special-language dictionary, LSP dictionary	ορολογικό λεξικό, λεξικό ειδικής γλώσσας	dictionnaire terminologique	3.7.4
terminological entry	ορολογικό λήμμα	article terminologique	3.6.2
terminologization	οροποίηση	terminologisation	3.4.30
terminology	ορολόγιο, ορολογία	terminologie	3.1.11
terminology database, termbase	βάση ορολογικών δεδομένων, βάση όρων	base de données terminologiques, base terminologique	3.7.2
terminology management system, TMS	σύστημα διαχείρισης ορολογίας, ΣΔΟ	système de gestion de la terminologie, SGT	3.6.13
terminology planning	ορολογικός σχεδιασμός	aménagement terminologique	3.5.3
terminology resource, terminological data collection, TDC	ορολογικός πόρος, συλλογή ορολογικών δεδομένων	ressource terminologique, ensemble de données terminologiques	3.7.1
terminology science, terminology studies	Ορολογία, επιστήμη της ορολογίας	science de la terminologie, science terminologique	3.1.12
terminology work, terminology management	ορολογική εργασία, διαχείριση ορολογίας	travail terminologique, gestion de la terminologie	3.5.1
text corpus, corpus	σώμα κειμένων	corpus de textes, corpus	3.6.4
thematic order, thematic arrangement	θεματική διάταξη, θεματική διευθέτηση	ordre thématique, classement thématique	3.7.11
transcription	μεταγραφή	transcription	3.4.37
transdisciplinary borrowing	διαθεματικός δανεισμός	emprunt transdisciplinaire	3.4.33
translingual borrowing	διαγλωσσικός δανεισμός	emprunt translingue	3.4.34
transliteration	μεταγραμματισμός	translittération	3.4.36
transparency	διαφάνεια	transparence	3.4.40
type of characteristic vocabulary	τύπος χαρακτηριστικού λεξιλόγιο	type de caractéristique vocabulaire	3.2.2 3.7.5

Αγγλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Γαλλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
word form	λεξικός τύπος, λεξική μορφή	forme d'un mot	3.8.1

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΡΙΣΗΣ

Παράρτημα Δ (πληροφοριακό)

Γαλλοελληνοαγγλικό ορολόγιο και ευρετήριο

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
abréviation , forme abrégée	συντομομορφή , συντομευμένη μορφή	abbreviation , abbreviated form	3.4.14
acronyme	ακρώνυμο , ακρωνύμιο	acronym	3.4.15
aménagement terminologique	ορολογικός σχεδιασμός	terminology planning	3.5.3
antonyme	αντωνυμία	antonymy	3.4.25
appellation	ονομασία	appellation	3.4.3
article terminologique	ορολογικό λήμμα	terminological entry	3.6.2
banque de données terminologiques , banque de termes	τράπεζα όρων , τράπεζα ορολογικών δεδομένων	term bank , terminological data bank	3.7.3
base de données terminologiques , base terminologique	βάση ορολογικών δεδομένων , βάση όρων	terminology database , termbase	3.7.2
calque , traduction mot à mot	μεταφραστικός δανεισμός	loan translation , calque translation	3.4.35
caractéristique	χαρακτηριστικό	characteristic	3.2.1
caractéristique distinctive	διακριτικό χαρακτηριστικό	delimiting characteristic	3.2.5
caractéristique essentielle	ουσιώδες χαρακτηριστικό	essential characteristic	3.2.3
caractéristique non essentielle	επουσιώδες χαρακτηριστικό	non-essential characteristic	3.2.4
catégorie de données	κατηγορία δεδομένων	data category	3.6.3
champ conceptuel	πεδίο εννοιών	concept field	3.2.10
concept	έννοια	concept	3.2.7
concept coordonné	παρατασόμενη έννοια	coordinate concept	3.2.18
concept général	γενική έννοια	general concept	3.2.9
concept générique	γένια έννοια , έννοια γένος, γένος	generic concept	3.2.19
concept individuel	ατομική έννοια	individual concept	3.2.8
concept intégrant	ολομερής έννοια , έννοια όλον, όλον	comprehensive concept	3.2.21
concept partitif	επιμερής έννοια , έννοια μέρος, μέρος	partitive concept	3.2.22

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
concept spécifique	είδια έννοια , έννοια είδος, είδος	specific concept	3.2.20
concept subordonné	υποτασσόμενη έννοια , στενότερη έννοια	subordinate concept , narrower concept	3.2.16
concept superordonné	υπερτασσόμενη έννοια , ευρύτερη έννοια, πλατύτερη έννοια	superordinate concept , broader concept	3.2.15
concordance terminologique	ορολογική συμπαράθεση	terminological concordance	3.5.8
contexte	συγκείμενο	context	3.6.5
contrôle de cohérence	εξέλεγχος συνέπειας , έλεγχος συνέπειας	consistency check	3.6.8
contrôle de complétude	εξέλεγχος πληρότητας , έλεγχος πληρότητας	completeness check	3.6.10
contrôle de la plausibilité, contrôle de la vraisemblance	εξέλεγχος λογικοφάνειας , έλεγχος λογικοφάνειας	plausibility check , reasonableness check	3.6.12
contrôle des doublons	εξέλεγχος διπλών λημμάτων , έλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλοεγγραφής λημμάτων	double-entry check	3.6.7
contrôle du format	εξέλεγχος μορφοτύπου , έλεγχος μορφοτύπου	format check	3.6.11
conversion	μετατροπή	conversion	3.4.39
corpus de textes, corpus	σώμα κειμένων	text corpus , corpus	3.6.4
cote d'acceptabilité	διαβάθμιση αποδεκτότητας	acceptability rating	3.4.18
critère de subdivision	κριτήριο υποδιαίρεσης	criterion of subdivision , subdivision criterion	3.2.17
définition	ορισμός	definition	3.3.1
définition par extension	εκτατικός ορισμός	extensional definition	3.3.3
définition par extension générique	ειδογονικός εκτατικός ορισμός	generic extensional definition	3.3.4
définition par extension partitive	μεριστικός εκτατικός ορισμός	partitive extensional definition	3.3.5
définition par intension	εντατικός ορισμός	intensional definition	3.3.2
dérivation	παραγωγή	derivation	3.4.38
désignation	κατασήμανση	designation , designator	3.4.1
dictionnaire terminologique	ορολογικό λεξικό , λεξικό ειδικής γλώσσας	terminological dictionary , special-language dictionary, LSP dictionary	3.7.4
domaine	θεματικό πεδίο , τομέας	domain , subject field	3.1.4

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
donnée terminologique	ορολογικά δεδομένα	terminological data	3.6.1
emprunt	δανεισμός	borrowing	3.4.32
emprunt transdisciplinaire	διαθεματικός δανεισμός	transdisciplinary borrowing	3.4.33
emprunt translingue	διαγλωσσικός δανεισμός	translingual borrowing	3.4.34
équivalence	ισοδυναμία	equivalence	3.4.24
extension	βάθος, έκταση	extension	3.1.2
extraction de termes	εξαγωγή όρων	term extraction	3.5.6
formation de termes	σηματισμός όρων	term formation	3.4.31
forme d'un mot	λεξικός τύπος, λεξική μορφή	word form	3.8.1
forme de base, forme de référence, forme canonique	τύπος βάσης, μορφή βάσης, ληματικός τύπος, κανονικός τύπος	base form, reference form, canonical form	3.8.3
glossaire	γλωσσάριο	glossary	3.7.6
harmonisation des concepts	εναρμόνιση εννοιών	concept harmonization	3.5.4
harmonisation des termes	εναρμόνιση όρων	term harmonization	3.5.5
homonymie	ομωνυμία	homonymy	3.4.29
index	ευρετήριο	index	3.7.14
intension	βάθος, ένταση	intension	3.2.6
langage	γλώσσα	language	3.1.6
langage formel	τυπική γλώσσα	formal language	3.1.10
langue	φυσική γλώσσα	natural language	3.1.7
langue de spécialité	ειδική γλώσσα	special language, language for special purposes, language for specific purposes, LSP	3.1.9
langue générale	γενική γλώσσα	general language	3.1.8
lemmatisation	ληματοποίηση	lemmatization	3.8.5
liste de base	κατάλογος βάσης, λίστα βάσης	base list	3.5.7
macrostructure	μακροδομή	macrostructure	3.7.8
microstructure	μικροδομή	microstructure	3.7.9
modèle conceptuel	μοντέλο εννοιών	concept model	3.2.30
mononymie	μονωνυμία	mononymy	3.4.26
monosémie	μονοσημία	monosemy	3.4.27
mot-valise, désignation-valise	σύμμειγμα	blend, blended designation	3.4.13

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
multiterme	πολυλεκτικός όρος	multi-word term	3.4.10
néologisme , néonyme, néoterme	νεοόρος , νεώνυμο	new term , neonym, neoterm	3.4.12
nom propre	κύριο όνομα	proper name	3.4.4
nomenclature	ονοματολόγιο , ονοματολογία	nomenclature	3.7.7
objet	αντικείμενο	object	3.1.1
ordre de tri spécifique de la langue	γλωσσοείδια διάταξη , γλωσσοσύνδετη διάταξη	language-specific order	3.7.12
ordre mixte , classement mixte	μεικτή διάταξη , μεικτή διευθέτηση	mixed order , mixed arrangement	3.7.13
ordre systématique , classement systématique	συστηματική διάταξη , συστηματική διευθέτηση	systematic order , systematic arrangement	3.7.10
ordre thématique , classement thématique	θεματική διάταξη , θεματική διευθέτηση	thematic order , thematic arrangement	3.7.11
paradigme	παράδειγμα	paradigm	3.8.2
permutation	μετάθεση	permutation	3.8.6
polysémie	πολυσημία	polysemy	3.4.28
propriété	ιδιότητα	property	3.1.3
relation associative , relation associative entre concepts , relation pragmatique	συσχετική σχέση , συσχετική σχέση εννοιών, πραγματολογική σχέση	associative relation , associative concept relation, pragmatic relation	3.2.23
relation causale , relation de cause à effet	αιτιακή σχέση , σχέση αιτίου-αποτελέσματος	causal relation , cause-effect relation	3.2.27
relation conceptuelle	σχέση εννοιών	concept relation	3.2.11
relation générique , relation générique entre concepts , relation genre-espèce	ειδογονική σχέση , ειδογονική σχέση εννοιών, σχέση γένους-ειδους	generic relation , generic concept relation, genus-species relation	3.2.13
relation hiérarchique , relation hiérarchique entre concepts	ιεραρχική σχέση , ιεραρχική σχέση εννοιών	hierarchical relation , hierarchical concept relation	3.2.12
relation partitive , relation partitive entre concepts , relation partie-tout , relation partie de	μεριστική σχέση , μεριστική σχέση εννοιών, σχέση όλου-μέρους	partitive relation , partitive concept relation, part-whole relation, part-of relation	3.2.14
relation séquentielle	ακολουθιακή σχέση	sequential relation	3.2.24
relation spatiale	χωρική σχέση	spatial relation	3.2.25
relation temporelle	χρονική σχέση	temporal relation	3.2.26

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
résolution d'ambiguïté	αναμφισήμιση, αποσαφήνιση	disambiguation	3.8.4
ressource terminologique, ensemble de données terminologiques	ορολογικός πόρος, συλλογή ορολογικών δεδομένων	terminology resource, terminological data collection, TDC	3.7.1
schéma conceptuel	εννοιοδιάγραμμα	concept diagram	3.2.29
science de la terminologie, science terminologique	Ορολογία, επιστήμη της ορολογίας	terminology science, terminology studies	3.1.12
sigle	αρκτικόλεξο	initialism	3.4.16
sujet	θέμα	subject	3.1.5
symbole	σύμβολο	symbol	3.4.5
synonymie	συνωνυμία	synonymy	3.4.23
système de concepts	σύστημα εννοιών	concept system, system of concepts	3.2.28
système de gestion de la terminologie, SGT	σύστημα διαχείρισης ορολογίας, ΣΔΟ	terminology management system, TMS	3.6.13
terme	όρος	term	3.4.2
terme complexe	σύμπλοκος όρος	complex term	3.4.9
terme composé	σύνθετος όρος	compound term	3.4.8
terme déconseillé	αδόκιμος όρος	deprecated term	3.4.21
terme désuet	απαρχαιωμένος όρος	obsolete term	3.4.22
terme emprunté	δάνειος όρος	borrowed term	3.4.11
terme privilégié	προτιμώμενος όρος	preferred term	3.4.19
terme simple	απλός όρος	simple term	3.4.6
terme toléré	δεκτός όρος, αποδεκτός όρος	admitted term	3.4.20
terme tronqué	συντετμημένος όρος	clipped term	3.4.17
terminographie	ορογραφία	terminography	3.5.2
terminologie	ορολόγιο, ορολογία	terminology	3.1.11
terminologisation	οροποίηση	terminologization	3.4.30
transcription	μεταγραφή	transcription	3.4.37
translittération	μεταγραμματισμός	transliteration	3.4.36
transparence	διαφάνεια	transparency	3.4.40
travail terminologique, gestion de la terminologie	ορολογική εργασία, διαχείριση ορολογίας	terminology work, terminology management	3.5.1
type de caractéristique	τύπος χαρακτηριστικού	type of characteristic	3.2.2
uniterme	μονολεκτικός όρος	single-word term	3.4.7

Γαλλικός Όρος	Ελληνικός Όρος	Αγγλικός Όρος	Κωδικός αριθμός
validation des données	επικύρωση δεδομένων	data validation	3.6.6
vérification orthographique	ορθογραφικός εξέλεγχος, ορθογραφικός έλεγχος	spell-check	3.6.9
vocabulaire	λεξιλόγιο	vocabulary	3.7.5

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΡΙΣΗΣ

Παράρτημα Ε (πληροφοριακό)

Κωδικαριθμικό ευρετήριο των όρων των εννοιών που ορίζονται στο Πρότυπο

Κωδικός Αριθμός	Ελληνικός Όρος	Σελίδα
3.1	Πραγματικότητα και γλώσσα	5
3.1.1	αντικείμενο	5
3.1.2	βάθος, έκταση	5
3.1.3	ιδιότητα	5
3.1.4	θεματικό πεδίο, τομέας	6
3.1.5	θέμα	6
3.1.6	γλώσσα	6
3.1.7	φυσική γλώσσα	6
3.1.8	γενική γλώσσα	6
3.1.9	ειδική γλώσσα	6
3.1.10	τυπική γλώσσα	6
3.1.11	ορολόγιο, ορολογία	6
3.1.12	Ορολογία, επιστήμη της ορολογίας	6
3.2	Έννοιες	7
3.2.1	χαρακτηριστικό	7
3.2.2	τύπος χαρακτηριστικού	7
3.2.3	ουσιώδες χαρακτηριστικό	7
3.2.4	επουσιώδες χαρακτηριστικό	7
3.2.5	διακριτικό χαρακτηριστικό	7
3.2.6	βάθος, ένταση	7
3.2.7	έννοια	7
3.2.8	ατομική έννοια	8
3.2.9	γενική έννοια	8
3.2.10	πεδίο εννοιών	8
3.2.11	σχέση εννοιών	8
3.2.12	ιεραρχική σχέση, ιεραρχική σχέση εννοιών	8

3.2.13	ειδογονική σχέση , ειδογονική σχέση εννοιών, σχέση γένους-ειδους	8
3.2.14	μεριστική σχέση , μεριστική σχέση εννοιών, σχέση όλου-μέρους	8
3.2.15	υπερτασσόμενη έννοια , ευρύτερη έννοια, πλατύτερη έννοια	9
3.2.16	υποτασσόμενη έννοια , στενότερη έννοια	9
3.2.17	κριτήριο υποδιαίρεσης	9
3.2.18	παρατασσόμενη έννοια	9
3.2.19	γένια έννοια , έννοια γένος, γένος	9
3.2.20	είδια έννοια , έννοια είδος, είδος	9
3.2.21	ολομερής έννοια , έννοια όλον, όλον	9
3.2.22	επιμερής έννοια , έννοια μέρος, μέρος	10
3.2.23	συσχετική σχέση , συσχετική σχέση εννοιών, πραγματολογική σχέση	10
3.2.24	ακολουθιακή σχέση	10
3.2.25	χωρική σχέση	10
3.2.26	χρονική σχέση	10
3.2.27	αιτιακή σχέση , σχέση αιτίου-αποτελέσματος	10
3.2.28	σύστημα εννοιών	10
3.2.29	εννοιοδιάγραμμα	10
3.2.30	μοντέλο εννοιών	10
3.3	Ορισμοί	11
3.3.1	ορισμός	11
3.3.2	εντατικός ορισμός	11
3.3.3	εκτατικός ορισμός	11
3.3.4	ειδογονικός εκτατικός ορισμός	11
3.3.5	μεριστικός εκτατικός ορισμός	11
3.4	Κατασημάνσεις	11
3.4.1	κατασήμανση	11
3.4.2	όρος	11
3.4.3	ονομασία	12
3.4.4	κύριο όνομα	12
3.4.5	σύμβολο	12
3.4.6	απλός όρος	12
3.4.7	μονολεκτικός όρος	12
3.4.8	σύνθετος όρος	12

3.4.9	σύμπλοκος όρος	12
3.4.10	πολυλεκτικός όρος	13
3.4.11	δάνειος όρος	13
3.4.12	νεοόρος, νεώνυμο	13
3.4.13	σύμμειγμα	13
3.4.14	συντομομορφή, συντομευμένη μορφή	13
3.4.15	ακρώνυμο, ακρωνύμιο	13
3.4.16	αρκτικόλεξο	14
3.4.17	συντετμημένος όρος	14
3.4.18	διαβάθμιση αποδεκτότητας	14
3.4.19	προτιμώμενος όρος	14
3.4.20	δεκτός όρος, αποδεκτός όρος	14
3.4.21	αδόκιμος όρος	15
3.4.22	απαρχαιωμένος όρος	15
3.4.23	συνωνυμία	15
3.4.24	ισοδυναμία	15
3.4.25	αντωνυμία	15
3.4.26	μονωνυμία	15
3.4.27	μονοσημία	15
3.4.28	πολυσημία	16
3.4.29	ομωνυμία	16
3.4.30	οροποίηση	16
3.4.31	σηματισμός όρων	16
3.4.32	δανεισμός	16
3.4.33	διαθεματικός δανεισμός	16
3.4.34	διαγλωσσικός δανεισμός	16
3.4.35	μεταφραστικός δανεισμός	17
3.4.36	μεταγραμματισμός	17
3.4.37	μεταγραφή	17
3.4.38	παραγωγή	17
3.4.39	μετατροπή	17
3.4.40	διαφάνεια	17
3.5	Δραστηριότητες της ορολογικής εργασίας	18
3.5.1	ορολογική εργασία, διαχείριση ορολογίας	18
3.5.2	ορογραφία	18
3.5.3	ορολογικός σχεδιασμός	18

3.5.4	εναρμόνιση εννοιών	18
3.5.5	εναρμόνιση όρων	18
3.5.6	εξαγωγή όρων	18
3.5.7	κατάλογος βάσης, λίστα βάσης	18
3.5.8	ορολογική συμπαράθεση	18
3.6	Ορολογικά δεδομένα	19
3.6.1	ορολογικά δεδομένα	19
3.6.2	ορολογικό λήμμα	19
3.6.3	κατηγορία δεδομένων	19
3.6.4	σώμα κειμένων	19
3.6.5	συγκείμενο	19
3.6.6	επικύρωση δεδομένων	19
3.6.7	εξέλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλών λημμάτων, έλεγχος διπλοεγγραφής λημμάτων	19
3.6.8	εξέλεγχος συνέπειας, έλεγχος συνέπειας	19
3.6.9	ορθογραφικός εξέλεγχος, ορθογραφικός έλεγχος	19
3.6.10	εξέλεγχος πληρότητας, έλεγχος πληρότητας	20
3.6.11	εξέλεγχος μορφοτύπου, έλεγχος μορφοτύπου	20
3.6.12	εξέλεγχος λογικοφάνειας, έλεγχος λογικοφάνειας	20
3.6.13	σύστημα διαχείρισης ορολογίας, ΣΔΟ	20
3.7	Ορολογικοί πόροι	20
3.7.1	ορολογικός πόρος, συλλογή ορολογικών δεδομένων	20
3.7.2	βάση ορολογικών δεδομένων, βάση όρων	20
3.7.3	τράπεζα όρων, τράπεζα ορολογικών δεδομένων	20
3.7.4	ορολογικό λεξικό, λεξικό ειδικής γλώσσας	20
3.7.5	λεξιλόγιο	21
3.7.6	γλωσσάριο	21
3.7.7	ονοματολόγιο, ονοματολογία	21
3.7.8	μακροδομή	21
3.7.9	μικροδομή	21
3.7.10	συστηματική διάταξη, συστηματική διευθέτηση	21

3.7.11	θεματική διάταξη , θεματική διευθέτηση	21
3.7.12	γλωσσοείδια διάταξη , γλωσσοσύνδετη διάταξη	21
3.7.13	μεικτή διάταξη , μεικτή διευθέτηση	21
3.7.14	ευρετήριο	22
3.8	Επεξεργασία φυσικής γλώσσας	22
3.8.1	λεξικός τύπος , λεξική μορφή	22
3.8.2	παράδειγμα	22
3.8.3	τύπος βάσης , μορφή βάσης, λημματικός τύπος, κανονικός τύπος	22
3.8.4	αναμφισήμιση , αποσαφήνιση	22
3.8.5	ληματοποίηση	22
3.8.6	μετάθεση	22

ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ Κ. ΞΕΤΩ

Βιβλιογραφία

- [1] ISO 639-4:2010, *Codes for the representation of names of languages — Part 4: General principles of coding of the representation of names of languages and related entities, and application guidelines*
- [2] ISO 690:2010, *Information and documentation — Guidelines for bibliographic references and citations to information resources*
- [3] ISO 704:2009, *Terminology work — Principles and methods*
- [4] ISO/IEC 2382:2015, *Information technology — Vocabulary*
- [5] ISO 3864 (all parts), *Graphical symbols — Safety colours and safety signs*
- [6] ISO 3864-1:2011, *Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part 1: Design principles for safety signs and safety markings*
- [7] ISO 10241-1:2011, *Terminology entries in standards — Part 1: General requirements and examples of presentation*
- [8] ISO 24156-1:2014, *Graphic notations for concept modelling in terminology work and its relationship with UML — Part 1: Guidelines for using UML notation in terminology work*
- [9] ISO 25964-1:2011, *Information and documentation — Thesauri and interoperability with other vocabularies — Part 1: Thesauri for information retrieval*
- [10] ISO 26162:2012, *Systems to manage terminology, knowledge and content — Design, implementation and maintenance of terminology management systems*
- [11] ISO 80000 (all parts), *Quantities and units*
- [12] ΕΛΟΤ 402:2010, *Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι*
- [13] ΕΛΟΤ 1455:2017, *Σχηματισμός ελληνικών αρκτικολέξων και ακρωνύμων.*